

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор

Руслан МИГУЩЕНКО

« » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА

для проведення вступних випробувань за фахом
при зарахуванні на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за конкурсними
пропозиціями:

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Прикладна та комп'ютерна лінгвістика

Фізична культура і спорт

Управління в сфері соціального забезпечення

Директор інституту
Андрій КШЕНСЬКИЙ

Харків 2024

ЗМІСТ

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	3
Прикладна та комп'ютерна лінгвістика	9
Фізична культура і спорт	15
Управління в сфері соціального забезпечення	39

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

АНОТАЦІЯ

Метою вступного випробування є комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Спеціаліст з перекладу повинен мати базові знання з англійської та німецької мови, включаючи курс лексики, граматики та усного мовлення; володіти різними видами мовної діяльності відповідно до фаху – перекладу з англійської та німецької мови українською та навпаки; знати особливості міжкультурної комунікації та норми спілкування англійською, німецькою та рідною мовами.

Під час підготовки до випробування необхідно звернути увагу на те, що абітурієнт повинен знати та вміти:

- вільно читати і розуміти: суспільно-політичну, економічну, художню, науково-технічну літературу;
- користуватися усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної, економічної, науково-технічної тематики;
- перекладати з англійської та німецької мов рідною тексти з вказаних сфер;
- реферувати суспільно-політичну та науково-технічну літературу рідною, англійською та німецькою мовами;
- володіти навичками англійської та німецької розмовної та професійної мови.

Окрім того, абітурієнт повинен бути ознайомленим з особливостями міжкультурної комунікації та порівняння норм спілкування іноземною та рідною мовами.

Вимоги вступного випробування з іноземної мови базуються на вимогах рівня володіння іноземною мовою B2, який є стандартом для ОКР «Бакалавр» і загальним для студентів різних напрямів підготовки. Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію «Національного технічного університету» Харківського політехнічного інституту.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступне випробування включає зміст нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки:

1. Фонетика.
2. Граматика.
3. Лексика.
4. Усне мовлення

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ:

I. Фонетика англійської мови

Звуковий склад мови: Загальна характеристика. Органи мовлення та їхні функції. Звуки мовлення: загальні характеристики. Особливості англійської вимови. Транскрипція. Класифікація англійських звуків. Класифікація англійських фонем. Модифікація звуків у потоці мовлення. Склад, наголос, тон, мелодика. Ритм англійського мовлення. Інтонація.

Звуки мовлення. Артикуляція і коартикуляція. Артикуляція англійських звуків. Вимова та читання голосних у чотирьох основних позиціях. Вимова альвеолярних, гортанних та губних приголосних.

Складова структура.

Наголос у словах.

Інтонація. Компоненти інтонації. Логічний наголос у реченні. Фразовий наголос. Мелодика англійського речення. Розподіл речення на такти з ударними та не ударними компонентами. Вимова різних типів запитань. Ритм.

II. Фонетика німецької мови

Звуковий склад мови: Загальна характеристика. Органи мовлення та їхні функції.

Звуки мовлення: загальні характеристики. Особливості німецької вимови. Фонетична транскрипція. Класифікація німецьких звуків. Основні характеристики німецьких голосних фонем. Основні характеристики німецьких приголосних фонем. Палаталізація. Склад, наголос, тон, мелодика. Ритм німецького мовлення. Інтенація.

Звуки мовлення. Артикуляція німецьких звуків. Вимова та читання коротких, довгих та напівдовгих голосних. Вимова дзвінких та глухих приголосних.

Складова структура.

Наголос у словах. Наголос префіксів та суфіксів.

Інтенація. Компоненти інтонації. Логічний наголос у реченні. Словесний наголос у фразі. Мелодика німецького речення. Розподіл речення на такти з ударними та не ударними компонентами.

III. Граматика англійської мови

Word Formation. Parts of Speech.

Types of Sentences. Principal Members. Secondary Members. Subject-predicate agreement. Word Order.

The Noun.

The Pronoun.

Present Tenses (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous).

Past Tenses (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous).

Future Tenses (Future Simple, Future Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continuous).

Passive Voice.

Sequence of Tenses and Reported Speech.

The Numeral.

The Adjective and the Adverb.

The Article. General Notion. Functions. Classification of Nouns. Articles with Countable and Uncountable Nouns. Special Difficulties in the Use of Articles (seasons, time, meals, diseases). Use of Articles with Proper Nouns and Geographic Names.

Subjunctive Mood.

Conditionals Zero, 1, 2, 3. (Mixed). Conditionals without "if. Wishes.

Modal Verbs.

Gerund.

Participle I, II.

Infinitive.

Demonstratives. Possessives. Quantifiers.

Prepositions.

IV. Граматика німецької мови

Relativsätze. Deklination des Relativpronomens (der, die, das).

Perfekt. Hilfsverben sein, haben .

Partizip I,II.

Adjektive und Partizipien als Substantive.

Das Zustandspassiv.

Adjektiv.

Imperativ. Starke Verben Imperativ.

Sätze mit gleichartigen Satzgliedern.

Pronominaladverbien. Steigerungsstufen der Adjektive.

Passiv (Prasens Passiv, Präteritum Passiv)

Präteritum.

Infinitiv mit und ohne zu.

Pluralbildung der Substantive.

Futur 1.

Satzgefüge. Objektsätze.

Temporalsätze.

Finalsatze.
 Deklination der Eigennamen.
 Konditionalsatze. Konzessivsätze.
 Konjunktiv. Prasens K. Perfekt K.

V. Лексика англійської мови

Лексичні особливості англомовних текстів (загальна літературна лексика, ідіоматичні вирази, сталі фрази, фразеологічні одиниці, терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, синоніми, омоніми, полісемічні та багатозначні слова).

Словниковий запас студента, який пройшов курс вивчення англійської мови на рівні Advanced, повинен складати не менше чотирьох тисяч лексичних одиниць.

VI. Лексика німецької мови

Лексичні особливості німецькомовних текстів (загальна літературна лексика, терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність).

VII. Усне мовлення (розмовні теми з англійської мови)

Student's Life.
 Countries. Nationalities Capital Cities. Languages.
 At the Custom's. Passport control.
 At the airport.
 Hotel.
 Weather and Climate.
 Food and Meals.
 Sports.
 Natural. Flora and Fauna.
 Environmental Protection.
 English in the 21st Century.
 Urbanization.
 Kharkiv.
 Art. Museums. Painters.
 Theatres. Cinema.
 Politics and Public Institutions.
 Crime, Court Systems.
 Science and Technology.
 Looking for a Job.
 My Future Profession.

VIII. Усне мовлення (розмовні теми з німецької мови)

Die Bundeslander. Die Visitenkarten der Bundeslander.
 Die Kultur Deutschlands.
 Erlebniskalender Volks- und Heimatfeste.
 Kulturelle Vielfalt im Bundesstaat.
 Kulturpolitik in Deutschland.
 Mai – Trachtenfest.
 Medien. Was Manager in Deutschland lesen.
 Presse und Medien – neue Chancen, neue Herausforderungen.
 Deutschsprachige Zeitungen im Ausland.
 Rundfunk und Fernsehen in Deutschland.
 Studium in Deutschland.
 Deutsche Universitäten.
 Der Aufbau einer Universität.

Versicherungen in Deutschland.
 Versicherungen in der Ukraine.
 Krankenversicherung, Rentenversicherung und Arbeitslosenversicherung.
 Jugendorganisationen und Vereine in Deutschland.
 Jugend in Deutschland.
 Tourismus in Deutschland.
 Die beliebtesten Tourismusziele der Deutschen.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА МОВА)

Базова

1. Cunningham S., Moor P. Cutting Edge Intermediate, Upper-Intermediate, Advanced: Students' Book. -Longman, 2005.
2. Cunningham S., Moor P. Cutting Edge Intermediate, Upper-Intermediate, Advanced: Workbook. -Longman, 2005.
3. Evans V. Round-up 5-6. – Pearson Education Limited, 2003.
4. Murphy R. Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2005.
5. Swan M. Practical English Usage. – Oxford University Press, 2005.

Допоміжна

1. Dooley J., Evans V. Grammarway 1-2-3-4. – Express Publishing, 2004.
2. Fitikides T.J. Common Mistakes in English. – Pearson Education Limited, 2002.
3. McCarthy M., O'Dell F. Vocabulary in Use. – Cambridge University Press, 1997.
4. Бадан А.А., Тончаренко Т.Є. Міжкультурна комунікація. Навч. посібник. -Х.: 2000.
5. Царьова С.О. Презентації. Навчально-методичний посібник. – Х.: 2000.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (НІМЕЦЬКА МОВА)

Базова

1. Островська І.Г. Тексти актуальної соціально-економічної тематики для поглибленого вивчення німецької мови. – Київ: КНЕУ, 2004. – 262 с
2. Deutsch – Land und Leute: Підручник з німецької мови. / Кунч Л., Різванова Е., Тимченко Є. – К. – РВВ "Заповіт" МГП "Інформ ВТ сервіс", 1993 – 374 с
3. Євгененко Д.А. Практична граматики німецькі мови./Євгененко Д.А., Артамоновська С.А., Білоус О.І. Вінниця: Нова книга, 2008. – 300 с
4. Кудіна О., Феклістова Т. Німецька мова для початківців: підручник для студ. вищ. навч. закл./О.Ф.Кудіна, Т.О.Феклістова. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 520 с.
5. Куленко В.Є., Власов Є.Н. Підручник для вивчаючих німецьку мову як другий фах. / Куленко В.Є., Власов Є.Н. Вінниця: Нова книга, 2001. – 414 с

Допоміжна

1. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теоря та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
2. Luscher R. Ubungsgrammatik fur Anfanger. – Ismaning: Verlag fur Deutsch, 2003
3. Tatsachen uber Deutschland, Frankfurt/Main: Societats-Verlag, 2000
4. Phonethek intensiv. Aussprachetraining. U.Hirschfeld, K.Reinke, E.Stock. -Berlin: Langenscheidt, 2007. – 176 S.
5. Німецька мова: поглиблений курс: підручник / Г. П. Ятель, І. О. Гіленко, Т. С. Мироненко. – К.: Вища шк., 2002. – 214 с.
6. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т.Д., Кубинський Б.В., Білоус О.І., Артамоновська С.П. Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-е видання, виправлене та доповнене. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 400с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕННОСТІ ВСТУПНИКІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Рейтингова оцінка, бали	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
		позитивні	негативні
1	2	3	4
90–100	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> – глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82–89	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	відповіді на запитання містять певні неточності
75–81	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі 	– невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> – знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв'язувати складні практичні задачі

1	2	3	4
60–63	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> – знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв'язувати найпростіші практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
1–59	Незадовільно	–	<ul style="list-style-type: none"> – незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв'язувати прості практичні задачі

Переведення позитивної оцінки фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра в шкалу 100-200, згідно Додатку 3 Правил прийому до НТУ «ХПІ» в 2024 році.

Схвалено на засіданні вченої ради інституту ННІ СГТ.

Протокол № 2 від 19 березня 2024 р.

Голова вченої ради навчально-наукового інституту
соціально-гуманітарних технологій,
голова фахової атестаційної комісії

Андрій КІПЕНСЬКИЙ

Прикладна та комп'ютерна лінгвістика

АНОТАЦІЯ

Вступні випробування за фахом на навчання у магістратурі зі спеціалізації «Прикладна лінгвістика» проводиться комісією, створеною на кафедрі ІКС.

Випробування здійснюється у письмовій та усній формі. Абітурієнт обирає екзаменаційний білет, який складається з трьох питань, по одному з базових дисциплін «Математична та комп'ютерна лінгвістика», «Структурна лінгвістика», «Теорія та практика перекладу». Переліки питань зазначених дисциплін надаються абітурієнту заздалегідь.

Відповіді на перші два питання даються усно українською мовою, на третє питання також усно англійською мовою. Час підготовки до усної відповіді – 30 хвилин. В процесі підготовки абітурієнт фіксує тези відповідей на екзаменаційні питання на спеціальному листі тестування за фахом з печаткою приймальної комісії факультету.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію «Національного технічного університету» Харківського політехнічного інституту.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступне випробування включає зміст нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки:

1. Математична та комп'ютерна лінгвістика.
2. Теорія та практика перекладу.
3. Структурна лінгвістика.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ:

Питання з дисципліни «*Теорія та практика перекладу*»

1. Translation as a notion and subject. Types of translation. The notion of interpretation.
2. Lexical problems of translation. Lexical semantics and translation.
3. Lexicological aspects of translation. Methods and ways of translating various proper names.
4. Units of international lexicon and ways of rendering their meaning and lingual form.
5. Notion and classifications of realias (units of nationally biased lexicon). Ways of their translation.
6. Translation of idiomatic expressions
7. Asyndetic noun clusters and rendering their meaning into Ukrainian. Approaches to translating asyndetic substantival clusters
8. Grammatical meanings in translation. Context and situation of translation.
9. Lexical aspects of translation of scientific and technical texts. Translation of terminology.
10. Special features of translation of scientific literature.
11. Special features of translation of political literature, newspaper and magazine materials.
12. Special features of translation of fiction.
13. Lexical and semantic aspects of translation of the materials in the it sphere.
14. Business communication and correspondence. Achieving a tone to suit a business reader.
15. Writing in business world. Composition and translation of business letters.
16. Composition and translation of contracts. Essential clauses of a contract.
17. Grammatical aspects of translation of scientific and technical texts.
18. Rendering the meaning of syntactic constructions.

Питання з дисципліни «*Математична та комп'ютерна лінгвістика*»

1. Завдання та наявні додатки Natural Language Processing (NLP)
2. Використання регулярних виразів для опрацювання рядків.
3. Сегментація слів. Проблеми токенизації слів у тексті.
4. Сегментація речень у тексті. Бінарний класифікатор виділення речень.

5. Методи нормалізація та лематизації слів.
6. Стемінг тексту. Особливості використання стемера Портера
7. POS-tagging англійської мови.
8. Способи формалізації синтаксичної структури речення.
9. Дерева синтаксичної залежності.
10. Формальне визначення граматики. Ієрархія граматик Хомського. Контекстно-вільні граматики.
11. Дерево розбору для контекстно-вільних граматик. Висхідні та низхідні дерева виводу.
12. Використання контекстно-вільних граматик для реалізації розмічених систем складових.
13. Поняття імовірнісної моделі мови (Language Model).
14. Використання біграмної моделі (або біграмного ланцюжка) в імовірнісній моделі мови.
15. Оцінка N-грамної моделі (Оцінка Language Model). Перплексія.
16. Алгоритм визначення відстані Левенштейна. Використання методу мінімальної відстані редагування для вирішення завдань NLP.
17. Формалізація значення слів та семантичні зв'язки між словами. Тезаурус WordNet.
18. Тезаурусні методи визначення семантичної близькості до слів.
19. Використання методів Resnik та Ліна для визначення смислової близькості слів.
20. Побудова матриці термін-контекст. VSM (Vector Space Model).
21. Використання метрики косинусної подібності векторів для визначення семантичної подібності слів.
22. Концепція інформаційного пошуку. Релевантність та пертинентність.
23. Булів інформаційний пошук з використанням матриці інцидентності. Використання інвертованого індексу.
24. Методи організації ранжованого пошуку. Використання коефіцієнта Жакарду у ранжованому пошуку
25. Використання вагової функції Tf-idf в інформаційному пошуку
26. Обчислення косинусної міри близькості документів. Нормалізація векторів документів.
27. Визначення повноти та точності інформаційного пошуку. Вплив помилок першого та другого роду на результати роботи інформаційно-пошукової системи.
28. Формалізація завдання класифікації текстів. Методи класифікації текстів.
29. Теорема Баєса. Формальна модель наївного баєсівського класифікатора. Використання припущень у наївній баєсівській моделі при класифікації текстів.
30. Порівняння класифікатора Баєса та Unigram language model.
31. Метрики оцінки результатів класифікації текстів.

Питання з дисципліни «Структурна лінгвістика»

1. Сучасні напрямки сучасної лінгвістичної науки.
2. Структурний підхід у лінгвістиці.
3. Основні принципи лінгвістичного структуралізму.
4. Празька лінгвістична школа та її внесок у сучасну лінгвістику.
5. Науковий доробок копенгагенського структуралізму (глосематика).
6. Ідеї американської школи дескриптивізму.
7. Мова як системно-структурне утворення.
8. Конститутивні та неконститутивні одиниці мови.
9. Основні напрямки вивчення системи мови.
10. Структурна лінгвістика: її предмет, завдання і методи.
11. Структура і система: співвідношення понять.
12. Граматика і словник як дві підсистеми мови.
13. Синхронія та діахронія. Статика і динаміка.
14. Специфіка структурної і таксономічної лінгвістики.
15. Системна тріада: структура, суб'єкт і субстанція.
16. Взаємозв'язок структурної лінгвістики і порівняльного мовознавства.
17. Взаємозв'язок структурної лінгвістики і лінгводидактики.
18. Взаємозв'язок структурної лінгвістики і процесу перекладу.
19. Поняття моделювання і моделі.

20. Гіпотетико-дедуктивний метод у наукових дослідженнях.
21. Моделювання в лінгвістиці.
22. Лінгвістична модель та вимоги до неї.
23. Лінгвістична модель і «чорна скринька».
24. Моделі у наукових дослідженнях.
25. Базова класифікація лінгвістичних моделей.
26. Класифікація лінгвістичних моделей за об'єктом моделювання.
27. Класифікації за способами побудови або аналізу мовних об'єктів.
28. Поняття формальної мови та формальної граматики.
29. Породжувальна граMATика як один із типів формальних граMATик.
30. Історичний погляд на формування універсальної граMATики.
31. Елементи моделі породжувальної граMATики.
32. Типологія породжувальних граMATик.
33. Трансформації в межах генеративної лінгвістики.
34. Принцип роботи моделі «Смисл ↔ Текст».
35. Особливості моделі преференційної семантики.
36. Опис семантики засобами моделі концептуальної залежності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Структурна лінгвістика в теорії та практиці / Є. В. Купріянов, Н. С. Угольнікова, О. М. Юрченко. – Харків: НТУ «ХП», 2024. – 257 с.
2. «Словники України» on-line / Український мовно-інформаційний фонд НАНУ. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>.
3. Васильєв О., Чаий О., Васильєва І. Математичні методи й моделі в лінгвістиці. Україна Модерна. 2019. №27. С. 9–28.
4. Великий електронний словник української мови (ВЕСУМ). URL: <https://r2u.org.ua/vesum/>.
6. Габідулліна А. Р., Колесніченко О. Л. Методологія сучасних лінгвістичних досліджень: навчальний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна, 2019. 322 с.
7. Карпіловська Є. А. Здобутки академічної структурної та математичної лінгвістики у моделюванні українського слова. Українська мова: наук.-теор. журн., 2019 № 1. С. 18–35.
8. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. / В.А. Широков та ін. Т. 1: Наукова парадигма та основні мовно-інформаційні структури. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 271 с.
9. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 2: Граматичні системи. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 300 с.
10. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3: Тлумачна лексикографія, Кн. 2: Системна семантика тлумачних словників. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 250 с.
11. Методи лінгвістичних досліджень. URL: <https://discourse.com.ua/lekci/metodi-lingvistichnih-doslidzhen/>
12. Повторєва С. М. Структурний підхід – структуралізм – постструктуралізм (еволюція методології та її поширення у гуманітарних студіях). Монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. 336 с.
13. Структурні методи в лінгвістиці. URL: http://linguist.univ.kiev.ua/courses_methods.htm
14. Сучасні інформаційні технології в лінгвістиці: навч. посіб. / С.В.Петрасова, Н.Ф.Хайрова. Харків: ФОП Панов А.М., 2020. 124 с.
15. Український правопис, 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>

16. Широков В. А. Комп'ютерна лексикографія. Київ: Наук. думка, 2011. 352 с.
17. Широков В. А. Лінгвістика і системність мови. Актуальні проблеми прикладної лінгвістики: матеріали IV Міжнародної Інтернет-конференції. URL: http://prlingv.at.ua/publ/statti_2014_rik/v_a_shirokov_lingvistika_i_sistemnist_movi/ 2-1-0-19
18. Широков В. А. Феноменологія лексикографічних систем. Київ : Наук. думка, 2004. 326 с.
19. Широков В. А., Рабулець О. Г. Формалізація в галузі лінгвістики. Актуальні проблеми української лінгвістики. Київ, 2002. Вип. V. С. 3–28.
20. Широков В. А., Шевченко І. В. Граматика у феноменологічному вимірі. Мовознавство, 2014. № 4. С. 3–27.
21. Anderson John M. Structuralism and autonomy: from Saussure to Chomsky. *Historiographia Linguistica*. 2005. 32 (1). P. 117–148.
22. Blevins James P. American descriptivism ('structuralism'). *The Oxford Handbook of the History of Linguistics* / P. Blevins James. Oxford University Press, 2013. P. 418–437.
23. Bosque, I. *Las categorías gramaticales. Relaciones y diferencias*: Madrid: Síntesis, 2015. 238p.
24. Chomsky N. *Syntax Structures*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 2002. 117 p.
25. Chomsky N. Three models for the description of language. *IRE Trans. Inform. Theory*. 1956. Vol. 2, № 3. P. 113–124.
26. Chomsky, N. *Aspects of the theory of syntax*: Massachusetts, Cambridge: THE M.I.T. PRESS, 1965. 258p.
27. Morrill G. *Categorial grammar. Logical syntax, semantics, and processing*. Oxford Univ. Press, 2011. 92 p.
28. *Oxford Living Dictionaries*. URL: <https://en.oxforddictionaries.com>.
29. Saussure, F. De. *Cours de Linguistique Générale*: / eds.P. de Tullio de Mauro. Paris: 1916. 336p.
30. Shirokov V. *Language. Information. System*. К.: Академперіодика. 2021. 164 с.
31. *Structural linguistics / The Concise Dictionary of Linguistics (3rd ed.)* // P. H Matthews. Oxford: Oxford University Press, 2014. 443 p.
32. *Webster's New World College Dictionary*: Houghton Mifflin Harcourt, 2016. 1728 p.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕННОСТІ ВСТУПНИКІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Рейтингова оцінка, бали	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
		позитивні	негативні
1	2	3	4
90–100	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> – глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82–89	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	відповіді на запитання містять певні неточності
75–81	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі 	– невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> – знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв'язувати складні практичні задачі

1	2	3	4
60–63	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв’язувати найпростіші практичні задачі	– незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв’язанні практичних задач
1–59	Незадовільно	–	– незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв’язувати прості практичні задачі

Переведення позитивної оцінки фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра в шкалу 100-200, згідно Додатку 3 Правил прийому до НТУ «ХПІ» в 2024 році.

Схвалено на засіданні вченої ради інституту ННІ СГТ.

Протокол № 2 від 19 березня 2024 р.

Голова вченої ради навчально-наукового інституту
соціально-гуманітарних технологій,
голова фахової атестаційної комісії

Андрій КІПЕНСЬКИЙ

Фізична культура і спорт

АНОТАЦІЯ

Метою кваліфікаційного іспиту є комплексна перевірка знань здобувачів освіти, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» та навчальними планами відповідно освітньо-кваліфікаційному рівню «бакалавр». Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці і здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідного рівня; формулювати, узагальнювати та розв'язувати практичні задачі у своїй професійній діяльності з використанням медико-біологічних, психологічних, педагогічних методів, розробляти навчально-виховні, здоров'язберегавальні, навчально-тренувальні технології, організовувати та здійснювати навчальну, виховну, тренувальну та змагальну діяльність. Володіти сучасними загальними і професійними компетенціями з фізичної культури та спорту.

Під час підготовки до випробування необхідно звернути увагу на те, що абітурієнт повинен:

Знати:

- основні поняття теорії і методики фізичного виховання і спорту, його мету і завдання, засоби, принципи і методи, загальні основи навчання та методику удосконалення фізичних якостей;
- сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу розвитку, навчання, виховання і тренування людини.
- знати теоретичні засади виконання та методику навчання технічних прийомів з різних видів спорту;

Уміти:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
- ефективно використовувати теоретичні знання і практичні навички для вирішення виховних, навчальних, оздоровчих задач з різним складом населення і в різноманітних напрямках фізичної культури і спорту;
- здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
- планувати, організовувати роботу і здійснювати її аналіз в різних напрямках професійної діяльності;
- володіти навиками оцінки функціонального стану організму людини на різних стадіях його біологічного розвитку і спортивної майстерності.
- застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.
- аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
- працювати з інформацією;
- складати навчальну та навчально-методичну документацію.

Вступне фахове випробування включає зміст нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки:

- фізіологія спорту і рухової активності.
- теорії і методики фізичного виховання;
- психологія фізичної культури і спорту;
- біохімія фізичної культури і спорту;
- історія та сучасність фізичної культури і спорту
- теорія і методика юнацького спорту
- теорії і методики навчання базовим видам фізкультурно-спортивної діяльності;
- педагогіки;
- педагогічна майстерність.

Організація вступного випробовування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію «Національного технічного університету» Харківського політехнічного інституту.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фізіологія спорту та рухової активності.

Організм як складна система. Закономірності росту і розвитку організму. Біологічні ритми людини. Біологічний вік. Критерії спортивної орієнтації та відбору. Гомеостаз та адаптація: загальні закономірності. Адаптація до режиму рухової активності. Фізіологічні основи рухових навичок і якостей людини. Фізіологічні механізми прояву гнучкості. Методи визначення м'язової композиції. Фізіологічні механізми прояву силових здібностей. Фізіологічні механізми прояву швидких здібностей. Фізіологічні механізми прояву координаційних здібностей. Фізіологічні механізми прояву витривалості. Фізіологічні механізми формування рухових навичок. Стан організму при м'язовій діяльності.

Теорія і методика фізичного виховання

Фізичне виховання в системі освіти. Основні поняття системи фізичного виховання (“фізична культура”, “спорт”, “фізичне виховання”). Засоби і методи фізичного виховання. Характеристика фізичних вправ, їх сутність і значення для формування особистості. Чинники, які визначають вплив фізичних вправ. Техніка фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ. Навантаження і відпочинок як компоненти процесу виконання вправ. Загальна характеристика навантаження. Регулювання педагогічних компонентів навантаження. Фізіологічні показники навантаження. Теорія і методика розвитку рухових здібностей. Теорія і методика навчання фізичним вправам. Фізичне виховання різних верст населення. Урок фізичної культури в школі. Фізкультурно-оздоровча робота в режимі навчального і повного дня школи.

Психологія фізичної культури і спорту»

Теоретичні засади психології фізичної культури та спорту. Виникнення та розвиток психології спорту. Спортивна психологія у системі наук. Основи психології фізичної культури та спорту. Психологічні основи фізичного виховання та спорту. Психологічна характеристика спортивної діяльності. Психологічні основи навчання на уроках фізичної культури. Психологічні особливості спортсмена. Здібності, їх використання у спортивній діяльності. Особистість та характер у спорті. Темперамент, його види та властивості. Методи дослідження особистості спортсмена. Емоційно-вольовий компонент та вольова регуляція спортсмена. Психологія спортивної команди. Групова взаємодія в спортивній команді. Психологічні основи навчання та тренування тактичного мислення. Індивідуальна та групова діяльність у спорті. Моделі групової ефективності. Поняття малої групи, особливості групової взаємодії в командах. Згуртованість спортивної групи та її фактори. Психологічне забезпечення кваліфікованих спортсменів. Основи психологічного забезпечення тренувань та змагань. Особливості психологічної підготовки спортсмена до змагань. Психологічні особливості спортивного відбору. Спрямування професійної діяльності тренера та практичного психолога з психологічного супроводу підготовки кваліфікованих спортсменів. Застосування методів корегування та відновлення працездатності в психологічному супроводі підготовки спортсменів.

Біохімія фізичної культури і спорту.

М'язова діяльність. Молекулярні механізми втоми. Молекулярні механізми відновлення. Адаптація. Білки. Жири. Вуглеводи. Вітаміни. Мінеральні речовини. Антиоксиданти. Пульс. Харчування. Питний режим.

Історія та сучасність фізичної культури та спорту

Фізична культура стародавнього світу. Фізична культура епохи середньовіччя. Фізична культура Нового часу. Відродження Олімпійських ігор сучасності. Історія виникнення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Історичний розвиток фізичної культури і спорту в НТУ “ХП”.

Теорія та методика юнацького спорту

Теоретико-методичні основи системи підготовки юних спортсменів в ДЮСШ. Загальні закономірності, принципи та методичні положення підготовки юних спортсменів.

Система комплексного контролю в управлінні підготовкою юних спортсменів. Система багаторічної підготовки юних спортсменів. Періодизація спортивної підготовки юних спортсменів. Спортивні змагання в системі підготовки юних спортсменів. Організаційні основи управління дитячо-юнацьким спортом в Україні.

Теорія і методика навчання базовим видам фізкультурно-спортивної діяльності:

- Легка атлетика

Вступ в легку атлетику. Історія розвитку легкої атлетики . Класифікація легкоатлетичних вправ. Розвиток рухових якостей на заняттях з легкої атлетики. Основи техніки легкоатлетичних вправ. Основи методики навчання легкоатлетичним вправам. Аналіз техніки, методика навчання спортивній ходьбі і бігових видах легкої атлетики. Аналіз техніки та методика навчання стрибковим видам легкої атлетики. Організація і правила проведення змагань з легкої атлетики.

- Гімнастика

Гімнастика як спортивно-педагогічна дисципліна. Гімнастична термінологія. Вимоги до гімнастичному обладнанню та інвентарю, попередження травматизму на заняттях гімнастикою. Основи техніки гімнастичних вправ. Основи навчання гімнастичним вправам. Основні засоби гімнастики. Організація та проведення змагань з гімнастики.

- Спортивні ігри

Баскетбол в системі фізичного виховання. Правила гри і методика суддівства. Організація та проведення змагань. Характеристика засобів і методів навчання руховим навичкам. Організація процесу навчання. Техніка баскетболу. Класифікація техніки. Тактика баскетболу. Фізична підготовка баскетболіста.

Правила гри з волейболу та методика суддівства змагань. Завдання і характеристика загальної та спеціальної фізичної підготовки. Принципи та методи , застосовувані в навчанні і тренуванні з волейболу. Підготовчі, що підводять і спеціальні вправи в підготовці волейболістів. Навчання та методика викладання техніки гри у волейбол. Навчання та методика викладання тактики гри.

Футбол як вид спорту і засіб фізичного виховання. Характеристика ігрової діяльності футболістів. Техніка гри у футбол. Тактична підготовка футболіста. Технічна підготовка футболістів. Побудова тренувального процесу у футболі.

Педагогіка

Педагогіка як наука. Система освіти в Україні Педагогіка: об'єкт, предмет, завдання, функції, методи педагогіки. Основні категорії педагогіки: освіта, виховання, навчання, педагогічна діяльність, педагогічна взаємодія, педагогічна технологія, педагогічні завдання. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень Освіта як загальнолюдська цінність. Освіта як соціокультурний феномен і педагогічний процес. Освітня система України, цілі, зміст, структура безперервної освіти, єдності освіти та самоосвіти Педагогічний процес як система. Сутність і структура педагогічного процесу. Розвиток і формування особистості. Становлення особистості у процесі соціалізації. Роль виховання та діяльності у формуванні особистості.. Основні напрями виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання. Спілкування і його значення в розвитку особистості. Позакласна та позашкільна робота з фізичного виховання. Освітня, виховна і розвиваюча функції навчання. Виховання в педагогічному процесі.

Педагогічна майстерність

Сутність діяльності тренера. Фізична культура і спорт сфера діяльності тренера. Структура і особливості діяльності тренера. Якості особистості тренера. Рівні реалізації тренером педагогічних функцій. Спортивно-педагогічна взаємодія. Спортивно-педагогічне спілкування. Конфлікти в спортивно-педагогічній взаємодії. Зміст педагогічної майстерності тренера. Педагогічна майстерність як система, що включає гуманістичну спрямованість, професійну компетентність, педагогічні здібності, педагогічну техніку, педагогічну етику та педагогічний такт. Педагогічна етика і педагогічний такт тренера. Педагогічна майстерність як комплекс властивостей особистості, які забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності. Розвиток професійного спілкування як умова становлення педагогічної майстерності учителя (уміння керувати процесами соціальної перцепції у

навчально-виховному процесі, організації ефективної комунікації, педагогічно-доцільної взаємодії.. Імідж тренера Педагогічна творчість та майстерність. Формування складових педагогічної майстерності тренера. Педагогічний практикум. Професійне самовдосконалення.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ:

Фізіологія спорту та рухової активності.

1. Поясніть значення терміну «система» та наведіть приклади систем різного рівня.
2. Охарактеризуйте роль мозжечку у регуляції рухів. Вкажіть проблеми, які виникають у разі травми цієї структури головного мозку.
3. Назвіть функціональні зміни у системі зовнішнього дихання, які покращують аеробну витривалість.
4. Дайте характеристику фаз відновного періоду: робоче (поточне), раннє (термінове) та запізніле (відставлене).
5. Розкрийте механізм формування стійкості організму до різних несприятливих впливів зовнішнього середовища та роль імунної системи. Поясніть, чому в стані спортивної форми знижується імунітет. Дайте рекомендації, як цього уникнути.
6. Поясніть значення термінів «акселерація» та «ретардація». Поясніть, навіщо педагогам слід враховувати ці явища у своїй професійній діяльності.
7. Назвіть функціональні зміни у серці, які покращують аеробну витривалість.
8. Дайте характеристику таких видів стомлення: хронічна втома та перевтома. Поясніть різницю між ними.
9. Розкрийте фізіологічні механізми кровопостачання м'язів та органів у спокої та при фізичному навантаженні. Вкажіть небезпеки, що виникають при недостатньому кровообігу тканин. Дайте рекомендації, як цього уникнути.
10. Поясніть значення терміну «біологічні ритми». Вкажіть основні причини їх виникнення.
11. Охарактеризуйте наслідки надмірних, нераціонально спланованих фізичних навантажень.
12. Дайте характеристику «спортивного серця».. Вкажіть загрози надмірної гіпертрофії серця.
13. Висвітліть тривалість протікання відновних процесів. Розкрийте закономірності відновлення: нерівномірність та гетерохроність.
14. Поясніть, чому анаеробні умови роботи є найважчими для спортсмена. Наведіть приклади тренувальних завдань в анаеробному режимі енергозабезпечення.
15. Поясніть значення термінів «задатки» та «здібності». Вкажіть головні умови розвитку задатків та формування таланту.
16. Розкрийте сутність поняття «тонус м'язів».
17. Поясніть фізіологічний механізм виникнення стану спортивної форми. Вкажіть, за допомогою яких ознак та тестів тренер може визначити появу та закінчення цього стану. Поясніть, чому тривалість цього стану у спортсменів різниться.
18. Поясніть системні принципи: цілісність, структурність та ієрархічність.
19. Охарактеризуйте, які фізичні навантаження відносяться до «слабких», «оптимальних» та «надмірних». Поясніть, чому оптимальна рухова активність індивідуальна.
20. Наведіть приклади врахування біологічних ритмів у практичній діяльності людей.
21. Поясніть роль рухової пам'яті та програмування у формуванні рухових навичок.
22. Ефект надвідновлення (суперкомпенсації) лежить в основі планування малих, середніх та великих тренувальних циклів. Опишіть фізіологічний механізм виникнення ефекту надвідновлення.
23. Охарактеризуйте 1-шу стадію (фазу) формування рухового навичку: уявлення руху (задум дії). Наведіть приклади.
24. Поясніть, у чому полягає небезпека занять одним видом фізичних вправ. Чому фахівці рекомендують використовувати різноманітні фізичні вправи? Дайте рекомендації, як з урахуванням вищевикладеного побудувати своє тренування любителю оздоровчого бігу.

25. Поясніть значення терміну «жива система» та розкрийте взаємозв'язок системи та середовища.
26. Дайте характеристику повільним та швидким м'язовим волокнам.
27. Охарактеризуйте стадію (фазу) іррадіації (генералізації) формування рухового навичу. Наведіть приклади.
28. Поясніть, що означає термін "спортивне серце". Вкажіть причини (чинники), які можуть призвести до виникнення порушень у роботі серця. Перерахуйте типові порушення в роботі серця. Поясніть, як спортсмен, тренер та лікар можуть контролювати роботу серця.
29. Назвіть фізіолого-генетичні показники людини, що використовуються в спортивному відборі (на прикладі вашого виду спорту).
30. Існує три типи м'язових волокон. Вкажіть, як ці волокна розвиваються у процесі онтогенезу, до якої роботи вони схильні. Чи можливо шляхом тренувань істотно змінити склад м'язів. Які застереження необхідно дотримуватися.
31. Поясніть значення терміну «хронотип». Вкажіть основні хронотипи людей та особливості їх функціонування продовж доби.
32. Розкрийте сутність та механізм появи «ейфорії бігуна». Вкажіть інші види фізичної діяльності, які супроводжуються ейфорією.
33. Охарактеризуйте стадію (фазу) концентрації формування рухового навичу. Наведіть приклади.
34. Після перетину фінішної прямої спортсмену не рекомендують різко зупинитися. Поясніть, чому. Розкрийте фізіологічний механізм функціонування організму у разі різкого припинення діяльності. Дайте рекомендації, як робити, якщо у спортсмена після фінішу зовсім не залишилося сил на рухову активність.
35. Дайте визначення поняття «функціональна система». Назвіть компоненти будь-якої функціональної системи.
36. Поясніть значення термінів «саркопенія» і «міопенія» та чому виникає саркопенічне ожиріння.
37. Назвіть функціональні зміни у м'язовій системі, які покращують аеробну витривалість.
38. Поясніть роль глюкози та жирів у енергозабезпеченні організму. Вкажіть, який шлях ресинтезу АТФ економічніший. Розкрийте стратегію питного режиму та харчування у стаєрських дисциплінах.
39. Наведіть приклади варіантів і аномалій розвитку м'язів.
40. Охарактеризуйте стадію (фазу) стабілізації та автоматизації формування рухового навичу. Наведіть приклади.
41. Поясніть фізіологічний механізм методики вуглеводного насичення (тейпер). Розкрийте суть цієї методики. Вкажіть у яких видах спорту та номерах змагальної програми вона може бути корисна.
42. Поясніть значення терміну «онтогенез». Вкажіть періоди та/або етапи онтогенезу.
43. Опішіть механізм регенерації (відновлення) м'язової тканини та роль у цьому процесі м'язової пам'яті.
44. Назвіть функціональні зміни у центральній та вегетативній нервових системах, які покращують аеробну витривалість.
45. Поясніть фізіологічний механізм зовнішнього і внутрішнього дихання. Вкажіть параметри, за допомогою яких можна визначити зміни в стані дихальної системи. Наведіть приклади завдань щодо вдосконалення ефективності «зовнішнього» та «внутрішнього» дихання.
46. Розкрийте роль гормонів (мелатонін та серотонін) у добових біоритмах людини.
47. Дайте визначення поняття «гіперкінезія». Розкрийте фізіологічний механізм виникнення «радіості руху».
48. Розкрийте сутність залежності «сила – швидкість» скорочення скелетного м'яза. Наведіть приклади.
49. Поясніть фізіологічний механізм розминки, значення і структуру підготовчої частини тренувального заняття.
50. Поясніть значення терміну «гомеостаз». Вкажіть основні показники, які характеризують постійність внутрішнього середовища організму.

51. Опишіть роль рухових (моторних) одиниць у силі скорочення м'язів.
52. Дайте характеристику чинникам, що визначають час простої рухової реакції людини.
53. Розкрийте сутність поняття «рухова пам'ять» та фізіологічний механізм рухової пам'яті.
54. В окремих видах спорту необхідно збільшувати рівень силових можливостей спортсмена без набору м'язової маси. Вкажіть, за рахунок яких факторів можна це реалізувати. Наведіть приклади тренувальних завдань.
55. Поясніть значення термінів «генотип» та «фенотип». Розкрийте вплив середовища та наведіть приклади формування фенотипу людини.
56. Охарактеризуйте вплив додаткових чинників, що визначають гнучкість: стать та вік.
57. Назвіть функціональні зміни у ендокринній системі та системі терморегуляції, які покращують аеробну витривалість.
58. У процесі спортивного тренування застосовуються прийоми штучної гіпоксії. Поясніть фізіологічний механізм впливу гіпоксії на організм. Розкажіть про різновиди, наведіть приклади завдань.
59. Розкрийте вплив соціальних ритмів на біологічні ритми людей. Наведіть приклади.
60. Опишіть причини та прояви втоми скелетних м'язів. Розкрийте механізм появи болю у м'язах.
61. Поясніть значення терміну «дезавтоматизація рухового навику». Охарактеризуйте тривалість збереження рухових і вегетативних компонентів навику у різних видах спорту.
62. У стрибках та метаннях необхідні швидко-силові якості. Розкрийте фізіологічний механізм їх вдосконалення. Вкажіть, який компонент – силовий чи швидкісний розвивається першим, як відбувається їхня інтеграція (об'єднання).
63. Дайте визначення понять «гіпокінезія» та «гіподинамія». Розкрийте відмінності між ними та вплив на стан здоров'я людини.
64. Дайте характеристику статичної роботи м'язів. Наведіть приклади.
65. У східних єдиноборствах необхідне поєднання сили та гнучкості. Вкажіть, які фізіологічні механізми можуть забезпечити їхній прояв. Наведіть приклади тренувальних завдань, що дозволяють поборитися високого рівня активної (силової) гнучкості.
66. Наведіть приклади «хвороби біоритмів» (десинхронозу) та можливі причини її появи.
67. Розкрийте сутність поняття «перенесення навичок». Наведіть приклади позитивного та негативного перенесення навичок.
68. У циклічних видах спорту спостерігається явище "мертвої точки". Опишіть причини цього стану. Вкажіть симптоми. Дайте рекомендації щодо підготовки спортсмена до такого стану: як у нього не потрапити, що робити, якщо це сталося.
69. Розкрийте механізм та дайте характеристику термінової (фізіологічної) адаптації.
70. Поясніть чинники, які обумовлюють надмірну рухливість (гіпермобільність) суглобів.
71. Дайте характеристику чинникам, що визначають частоту (темپ) рухів.
72. В окремих видах спорту необхідно дотримуватися певної ваги тіла, не перевищуючи певного значення. Розкажіть про прийоми регулювання ваги тіла. Як варто проводити «зганяння ваги»? Які можливі небезпечні стани і як їх уникнути.
73. Поясніть значення терміну «критичні періоди розвитку». Наведіть приклади таких періодів на різних етапах онтогенезу.
74. Дайте характеристику основним типам рухів: рефлекторні, локомоторні, довільні, автоматизовані.
75. Дайте характеристику чинникам, що визначають час складної рухової реакції людини.
76. При виконанні роботи силової спрямованості нерідко виникають відставлені м'язові болі («крепатура»). Розкрийте фізіологічний механізм цього явища. Вкажіть допустимий рівень цього болю. Дайте рекомендації щодо оптимальної динаміки силових навантажень.
77. Поясніть фізіологічний механізм «плати» за адаптацію організму («ціна адаптації»).
78. Дайте характеристику динамічної роботи м'язів. Наведіть приклади.
79. Розкрийте фізіологічний механізм терморегуляції організму при високих температурах. Опишіть методику проведення тренувальних занять та змагань за високих температур навколишнього середовища

80. Наведіть періодизацію постнатального (позаутробного) онтогенезу людини. Вкажіть, з якого віку людина вважається довгожителем.
81. Поясніть фізіологічний механізм виникнення рефлексу на розтягування.
82. Дайте характеристику чинникам, що визначають комплексні форми швидкісних здібностей.
83. За досить інтенсивної рухової активності в окремих людей виникають болі в правому підбер'ї. Розкрийте фізіологічний механізм цього явища. Вкажіть, що необхідно зробити педагогу за наявності такого факту.
84. Поясніть значення терміну «сенситивні періоди розвитку». Наведіть приклади таких періодів на різних етапах онтогенезу.
85. Розкрийте фізіологічне значення та механізм виникнення передстартових і стартових станів.
86. В окремих людей спостерігається погана координація рухів і вони мають значні труднощі при освоєнні нових вправ. Поясніть фізіологічні причини цього.
87. Розкрийте вплив генетичних факторів на розвиток координаційних здібностей.
88. Робота у стійкому стані – важливий фактор підвищення функціональних можливостей організму. Напишіть фізіологічний механізм цього стану. Вкажіть, за допомогою яких ознак і тестів тренер може визначити в якому - істинному або стійкому стані знаходиться спортсмен.
89. Поясніть закономірність неодноразовості (гетерохроності) процесів зростання та розвитку окремих органів та систем організму. Наведіть приклади.
90. Охарактеризуйте вплив додаткових чинників, що визначають гнучкість: рівень силової підготовленості, втома, емоції та мотиви.
91. Назвіть основні структури ЦНС, які визначають координаційні здібності людини.
92. Розкрийте фізіологічний механізм терморегуляції організму при низьких температурах. Опишіть методику проведення тренувальних занять та змагань за низьких температур навколишнього середовища.
93. Розкрийте значення понять «паспортний», «біологічний» та «психологічний» вік.
94. Охарактеризуйте роль кори головного мозку у регуляції рухів. Поясніть механізм речової регуляції рухів (як зовнішня та внутрішня мова сприяє формуванню моторних програм).
95. Дайте характеристику «стійкого стану». Поясніть різницю між видами стійкого стану: справжній (дійсний) та не справжній (удаваний).
96. Як засіб відновлення спортсмени широко застосовують сауну. Розкрийте фізіологічний механізм дії сауни на організм. Опишіть методику проведення сеансів сауни. Які можливі небезпечні стани організму та як їх уникнути.
97. Назвіть та поясніть основні причини старіння. Вкажіть головні теорії, які пояснюють процес старіння.
98. Розкрийте особливості формування індивідуальної композиції м'язових волокон окремої людини.
99. Під час проведення відповідальних змагань спортсмени нерідко відчувають підвищене збудження (передстартову лихоманку). Розкрийте фізіологічний механізм цього стану. Дайте рекомендації щодо способів регулювання та профілактики цього стану.
100. Охарактеризуйте вплив додаткових чинників, що визначають гнучкість: час доби, температура, довжина сегментів тіла.

Теорія і методика фізичного виховання

1. Розкрийте предметну область «Теорії і методики фізичного виховання» як учбового предмету і наукової дисципліни.
2. Охарактеризуйте основні засоби фізичного виховання.
3. Обґрунтуйте методику профілактики та подолання швидкісного бар'єру.
4. Дайте визначення понять «фізична культура» і «фізичне виховання».
5. Охарактеризуйте фази руху. Наведіть приклади аналізу фазової структури рухів.
6. Розкрийте особливості методики фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.
7. Дайте визначення понять «фізична рекреація» і «фізична реабілітація».

8. Охарактеризуйте способи проведення спортивних змагань.
9. Розкрийте особливості методики фізичного виховання дітей середнього шкільного віку.
10. Дайте визначення поняття «фізична досконалість» та розкрийте її показники.
11. Охарактеризуйте соціальні функції фізичної культури.
12. Розкрийте особливості методики фізичного виховання учнів старшого шкільного віку.
13. Охарактеризуйте методи дослідження «Теорії і методики фізичного виховання» як учбового предмету і наукової дисципліни.
14. Обґрунтуйте методику розвитку комплексних форм прояву швидкості.
15. Розкрийте методику педагогічного аналізу і оцінки уроку фізичної культури.
16. Сформулюйте мету та задачі фізичного виховання.
17. Охарактеризуйте методи використання слова.
18. Розкрийте методику вдосконалення простої та складної рухових реакцій.
19. Дайте визначення поняття «спорт». Охарактеризуйте рівні спорту.
20. Охарактеризуйте методи виховання різних видів силових здібностей.
21. Розкрийте методику попередження травматизму на уроках фізичної культури.
22. Дайте визначення поняття «спортивне змагання». Наведіть класифікацію змагань за критеріями масштабу та значущості у підготовці спортсменів.
23. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «пріоритету потреб, мотивів та інтересів особистості».
24. Розкрийте методику дозування навантаження на уроці фізичної культури.
25. Дайте визначення поняття «фізичні вправи». Наведіть класифікацію фізичних вправ за критеріями спрямованості та міри схожості із змагальною діяльністю.
26. Охарактеризуйте методи забезпечення наочності.
27. Розкрийте методику підготовки вчителя до уроку фізичної культури.
28. Дайте визначення поняття «техніка». Наведіть класифікацію видів спорту по відношенню до техніки рухів.
29. Розкрийте особливості методики занять із спеціальними медичними групами в школі.
30. Дайте визначення поняття «навантаження». Охарактеризуйте сторони фізичного навантаження: зовнішня та внутрішня.
31. Охарактеризуйте методи навчання руховим діям.
32. Поясніть методику розрахунку загальної та рухової щільності уроку фізичної культури.
33. Дайте визначення понять «уміння» і «навик». Поясніть різницю між ними.
34. Розкрийте основи методики етичного (морального) виховання в процесі фізичного виховання.
35. Розкрийте значення, форми та завдання позакласної роботи з фізичного виховання.
36. Дайте визначення поняття «фізичні якості» («рухові здібності»). Перелічіть фізичні якості.
37. Розкрийте основи методики трудового виховання в процесі фізичного виховання.
38. Поясніть особливості організації і методики проведення фізкультурних заходів у вихідні дні і канікулярний час.
39. Дайте визначення поняття «спритність» («координаційні здібності»). Перелічіть різновиди координаційних здібностей.
40. Розкрийте основи методики естетичне виховання в процесі фізичного виховання.
41. Поясніть методику складання річного плану-графіка по фізичній культурі.
42. Дайте визначення поняття «сила» («силові здібності»). Перелічіть види силових здібностей.
43. Розкрийте основи методики розумового виховання в процесі фізичного виховання.
44. Поясніть методику складання календарного (поурочного) плану.
45. Дайте визначення поняття «швидкісні здібності». Перелічіть їх різновиди.
46. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «всебічного розвитку особистості».
47. Поясніть методику складання тематичного (графічного) плану.
48. Дайте визначення поняття «швидкісний бар'єр». Назвіть причини його виникнення.
49. Поясніть відмінності між ігровим і змагальними методами.
50. Поясніть методику складання конспекту уроку фізичної культури.

51. Дайте визначення поняття «стомлення». Поясніть значення стомлення і охарактеризуйте його різновиди.
52. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «оздоровчої спрямованості».
53. Розкрийте особливості змісту і методики фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми грудного віку.
54. Дайте визначення поняття «витривалість». Назвіть і поясніть види витривалості.
55. Охарактеризуйте етапи процесу навчання і завдання навчання на різних етапах.
56. Розкрийте методику загартовування дітей дошкільного віку.
57. Дайте визначення поняття «гнучкість». Назвіть і поясніть види гнучкості.
58. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «зв'язку фізичного виховання з іншими видами діяльності людей».
59. Розкрийте особливості змісту і методики фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми 3-6-річного віку.
60. Назвіть основні напрями діяльності кафедри фізичного виховання ЗВО.
61. Розкрийте причини виникнення помилок при навчанні.
62. Охарактеризуйте основні методичні засади побудови професійно-прикладної фізичної підготовки.
63. Назвіть засоби фізичного виховання дітей з ослабленим здоров'ям.
64. Розкрийте методику попередження і виправлення помилок в процесі навчання.
65. Охарактеризуйте чинники, що визначають силу.
66. Назвіть головні завдання фізичної культури в шкільному віці.
67. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «індивідуалізації».
68. Охарактеризуйте методи виховання різних видів витривалості.
69. Охарактеризуйте види плануючої документації вчителя фізичної культури.
70. Розкрийте методику вдосконалення координаційних здібностей.
71. Поясніть призначення і завдання професійно-прикладної фізичної підготовки.
72. Назвіть і поясніть методи організації діяльності учнів на уроці фізичної культури.
73. Поясніть сутність принципу фізичного виховання «гуманістичної орієнтації».
74. Розкрийте особливості методики проведення занять з фізичного виховання з студентами.
75. Охарактеризуйте умови, які відзначають цікавий урок.
76. Дайте визначення поняття «власне-силові здібності». Розкрийте методику розвитку власне-силових здібностей.
77. Розкрийте динаміку зміни працездатності і фізичної активності в режимі робочого дня.
78. Охарактеризуйте структуру уроку фізичної культури.
79. Дайте визначення поняття «швидкісно-силові здібності». Розкрийте методику розвитку швидкісно-силових здібностей.
80. Розкрийте методику комплектування учбових груп студентської молоді.
81. Висвітліть соціально-педагогічне значення фізичної культури в шкільному віці.
82. Дайте визначення поняття «силова витривалість». Розкрийте методику розвитку силових витривалості.
83. Поясніть особливості організації і методики проведення у школі рухливої перерви.
84. Розкрийте методику розвитку швидкості одиночного руху і частоти рухів.
85. Поясніть особливості організації і методики проведення фізкультурних заходів у школі: спортивних змагань і фізкультурних свят.
86. Охарактеризуйте завдання фізичної культури в дошкільному віці.
87. Розкрийте методику розвитку гнучкості.
88. Поясніть особливості організації і методики проведення фізкультурних занять в літніх оздоровчих таборах.
89. Охарактеризуйте чинники, що обумовлюють координаційні здібності.
90. Розкрийте особливості змісту і методики фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми віком від 1 до 3 років.
91. Розкрийте соціально-педагогічне значення фізичної культури в дошкільному віці.
92. Назвіть різновиди та розкрийте особливості позаурочних типів занять.
93. Охарактеризуйте чинники, що визначають гнучкість.

94. Розкрийте зміст та завдання фізичної підготовки у Збройних Силах.
95. Назвіть критерії диференціації школярів по рівню здоров'я в процесі фізичного виховання.
96. Охарактеризуйте чинники, що визначають швидкісні здібності.
97. Розкрийте методіку проведення контролю на заняттях оздоровчої спрямованості.
98. Поясніть вимоги до педагога та вплив його особистості на учнів.
99. Розкрийте методіку організації і проведення фізкультурних занять в сімейному побуті.
100. Розкрийте структуру та зміст програми фізичного виховання учнів загальноосвітньої середньої школи.

Психологія фізичної культури і спорту

1. Визначити предмет і завдання психологічної науки.
2. Дайте визначення поняттю «відчуття».
3. Визначте основні види діяльності та їх розвиток в онтогенезі
4. Розкрийте значення терміну «психологія».
5. Визначте основні властивості та закономірності сприймання
6. Визначте роль механізмів психологічного захисту. Проаналізуйте ці механізми та наведіть приклади
7. Назвіть види пам'яті та схарактеризуйте їх.
8. Визначте сутність спрямованості особистості.
9. Покажіть взаємозв'язок психологічної науки з іншими науками, з життям, її внесок в рішення практичних завдань
10. Визначте індивідуальні відмінності в мисленні людини
11. Визначте суть позитивного мислення особистості.
12. Розкрийте як побудований мозок людини та визначте суть дії мозку людини як єдиної функціональної системи.
13. Визначте суть позитивного мислення особистості.
14. До історії психологічної думки. Етапи розвитку психологічної науки.
15. Пам'ять як психічний процес, її види.
16. Діяльність як форма активності особистості.
17. Структура активності та діяльності.
18. Динаміка і саморегуляція активності особистості.
19. Особистісне зростання в психології.
20. Теорії особистості.
21. Емоційно-вольова сфера.
22. Вольова активність особистості.
23. Класифікація груп у психології.
24. Самосвідомість та «Я-концепція» особистості.
25. Вплив спільності на індивіда.
26. Психологія навчальної діяльності.
27. Класифікація груп у психології.
28. Відносини, стосунки та ставлення.
29. Психологічні основи фізичного виховання та спорту.
30. Здоровий спосіб життя, його психологічні передумови.
31. Темперамент, його види та властивості.
32. Психологічні основи спортивної дидактики.
33. Сприймання і розуміння людьми одне одного як аспект міжособистісних стосунків.
34. Психологічна характеристика спортивної діяльності.
35. Основи психологічного забезпечення тренувань та змагань.
36. Мислення як психічний процес.
37. Спрямованість особистості.
38. Особливості психологічної підготовки спортсмена до змагань.
39. Увага як психічний процес.
40. Міжособистісні відносини, стосунки та ставлення.
41. Загальні засади психології управління.

42. Класифікація груп у психології.
43. Функціональна модель навчання.
44. Психологічна характеристика спортивної діяльності.
45. Соціально-психологічні особливості управління.
46. Поняття про особистість.
47. Самосвідомість та «Я-концепція» особистості.
48. Здібності, їх використання у спортивній діяльності.
49. Почуття як психічний процес.
50. Виникнення та розвиток психології спорту. Спортивна психологія у системі наук.
51. Історія і сучасний стан розвитку психології управління.
52. Вольова активність особистості.
53. Психологічні аспекти професійного становлення особистості.
54. Динаміка і саморегуляція активності особистості.
55. Сприймання як психічний процес. Особистість інженера ХХІ століття та технічне системне мислення.
56. Психологія міжособистісних взаємодій.
57. Особливості навчального процесу.
58. Основні види діяльності та їх розвиток в онтогенезі.
59. Професійне навчання та формування професійно-технічного мислення.
60. Спрямованість особистості.
61. Психологічні аспекти травматизму та працездатність людини.
62. Характер, його прояви у спорті.
63. Статична модель навчання.
64. Історія розвитку психології здоров'я.
65. Групова взаємодія в спортивній команді.
66. Психологічні основи навчання та тренування тактичного мислення.
67. Психологія особистості та організація в управлінні.
68. Індивідуальна та групова діяльність у спорті. Моделі групової ефективності.
69. Соціально-психологічний клімат.
70. Складові професійного здоров'я.
71. Поняття малої групи, особливості групової взаємодії в командах.
72. Методи дослідження особистості спортсмена.
73. Поняття спортивного довголіття, його психологічні передумови.
74. Структура активності та діяльності.
75. Розвиток психіки та свідомості.
76. Уява як психічний процес.
77. Згуртованість спортивної групи та її фактори.
78. Психологія управління людськими ресурсами.
79. Психологічна характеристика спортивної діяльності.
80. Особистість інженера ХХІ століття та технічне системне мислення.
81. Психологія здоров'я та спортивного довголіття.
82. Психологія управління рекламною діяльністю організації та її співробітників.
83. Фізичне навантаження і психічне здоров'я.
84. Функціональна модель навчання
85. Класифікація видів мислення.
86. Психічні процеси.
87. Динаміка і саморегуляція активності особистості
88. Основи психології фізичної культури та спорту.
89. Темперамент та характер у спорті.
90. Соціально-психологічні особливості управління.

Біохімія фізичної культури і спорту.

1. Розкрийте механізм м'язового скорочення.
2. Розкрийте механізм м'язового розслаблення.
3. Будова та функції міофібрил.

4. Причини мікротравм. Сенс м'язових мікротравм.
5. Визначити молекулярні механізми втоми.
6. Охарактеризуйте механізми охоронного гальмування.
7. Визначити вплив молочної кислоти на м'язи.
8. Визначити вплив вільних радикалів на м'язи.
9. Визначити, які зміни в м'язовій діяльності внаслідок нестачі енергетичних резервів.
10. Розглянути молекулярні механізми відновлення.
11. Термінове відновлення. Розкрити механізм відновлення креатинфосфату.
12. Термінове відновлення. Розкрити механізм перетворень молочної кислоти.
13. Відставлене відновлення.
14. Ефект суперкомпенсації.
15. Розглянути принципів побудови спортивних та оздоровчих тренувань.
16. Визначення поняття «білки», розглянути будову білків, функції білків в організмі людини.
17. Визначення поняття «жири», розглянути види жирних кислот, функції жирів в організмі людини.
18. Визначення поняття «вуглеводи», розглянути види вуглеводів, функції вуглеводів о організмі.
19. Визначення поняття «вітаміни».
20. Жиророзчинні вітаміни.
21. Водорозчинні вітаміни.
22. Мінеральні речовини.
23. Мікроелементи.
24. Макроелементи.
25. Що таке антиоксиданти? Функції антиоксидантів.
26. Назвіть продукти, що багаті на антиоксиданти.
27. Довести, чому спортсменам необхідна збільшена кількість антиоксидантів?
28. Залежність тренувального ефекту від пульсу на якому виконується тренувальна вправа.
29. Механізм розрахунку пульсу на якому слід виконувати тренувальну вправу в залежності від очікуваного тренувального ефекту.
30. Розподіл продуктів харчування від часу доби.
31. Довести, яких продуктів не слід вживати та чому?
32. Принципи організації харчування до тренування.
33. Принципи організації харчування після тренування.
34. Питний режим.
35. Вплив трансжирів на організм людини.

Історія та сучасність фізичної культури та спорту

1. Загальні риси та історичне значення фізичної культури Київської Русі.
2. Перші змагання з шахів, важкої атлетики, гімнастики, боротьби, американського футболу
3. Участь та успіхи олімпійської команди України у 1992-2010 роках.
4. Викладіть основні теорії походження фізичної культури:
5. Історичні риси розвитку професійного спорту у XIX – XX століттях.
6. Організація та проведення Олімпійських Ігор.
7. Як впливають етнічні, національні, кліматичні чинники на фізичну культуру
8. Масова культура у сучасному спорті.
9. Олімпійські ритуали та традиції.
10. Загальні риси та історичне значення фізичної культури Великої Британії. Внесок Джона Локка. Добродійності джентльмена.
11. Обов'язкові структурні елементи сучасного виду спорту
12. Урочисті церемонії Олімпійських ігор
13. Внесок Томаса Арнольда. Арнольдизм як один із напрямків виховання
14. Взаємозв'язок форм фізичної культури українців з річним коловоротом явищ природи та способу життя.

15. Культурні програми олімпійського руху.
16. Першоджерела з фізичної культури різних епох та цивілізацій.
17. Фізичне виховання у лицарських академіях середньовіччя.
18. Відбір та умови до учасників Олімпійських Ігор.
19. Особливості фізичного виховання у державах-полісах Спарта, Афіни.
20. Загальні риси та історичне значення фізичної культури козаків.
21. Агоністика, калокагатія та екехейрія як умови виникнення Олімпійських Ігор Стародавньої Греції.
22. Загальні риси фізичної культури стародавнього Риму
23. Військово-фізична підготовка козаків.
24. Організація та програма Олімпійських Ігор Стародавньої Греції
25. Бої гладіаторів у суспільному та індивідуальному аспектах
26. Чому гопак є національним танцем запорозьких козаків
27. Славнозвісні переможці Олімпійських Ігор Стародавньої Греції.
28. Виникнення та історичне значення йогівського фізичного виховання. Зміст хата-йоги та пранайам.
29. Засоби та форми фізичного виховання дітей козаків
30. Соціально-політичні та культурні аспекти Олімпійських Ігор Стародавньої Греції.
31. Притаманні риси історичного розвитку фізичної культури Китаю.
32. Розвиток фізичної культури і спорту в Україні у XIX-XX століттях.
33. Історичні пам'ятки, пов'язані з Олімпійськими Іграми Стародавньої Греції.
34. Розуміння гармонії тіла, душі, навколишнього середовища у китайців.
35. Видатні українські спортсмени та діячі на початку XX століття.
36. Процес відновлення Олімпійських Ігор.
37. Розуміння співвідношення тіла та душі у середньовіччя.
38. Всеобуч перших років радянської влади.
39. Діяльність П'єра де Кубертена по відновленню Олімпійських Ігор
40. Дозволені та заборонені засоби та форми фізичної культури в середньовіччі
41. Риси воєнізації фізичного виховання в СРСР у 1918-1941 роках. Зміст та значення комплексу ГПО.
42. Діяльність Хуана- Антоніо маркіза Самаранча в олімпійському русі
43. Загальні риси та історичне значення фізичної культури Німеччини, Франції, Швеції
44. Розвиток фізичної культури і спорту в Україні у 1917-1991 роках. Видатні спортсмени.
45. Події, пов'язані з організацією та проведенням перших Олімпійських Ігор
46. Внесок Ж-Ж. Руссо. Внутрішня свобода Ж.Ж. Руссо та засоби фізичної культури.
47. Загальні риси фізичної культури і спорту в незалежній Україні
48. МОК, НОК, МСФ, ОКОІ як складові частини олімпійського руху.
49. Внесок Ф. Яна. Німецький урок гімнастики у XIX столітті.
50. Визначні українські спортсмени другої половини XX століття та їхній доробок у спорт.
51. Правовий розподіл обов'язків та взаємодія суб'єктів підготовки і проведення Олімпійських Ігор
52. Внесок Ф. Лінга. Шведська оздоровча гімнастика.
53. Видатні спортсмени та тренери незалежної України.
54. Джерела фінансування всесвітнього спортивного свята.
55. Сокольська система фізичного виховання. Внесок М. Тирша та І. Боберського. Сокольські клуби у Східній Європі.
56. Історичний огляд розвитку фізичної культури і спорту в харківському регіоні.
57. Проблема гігантизму Олімпійських ігор
58. Зародження та становлення футболу
59. Видатні харківські спортсмени
60. Офіційні та неофіційні результати участі в Олімпійських іграх.
61. Зародження та становлення баскетболу
62. Історичний розвиток фізичної культури і спорту в НТУ "ХПІ"
63. Особливості організації та проведення зимових Олімпійських ігор.
64. Історичні риси розвитку та сучасного значення тенісу..

65. Видатні спортсмени і тренери НТУ “ХП”.
66. Видатні олімпійські чемпіони різних країн
67. Співвідношення гуманізму та жорстокості в одноборствах.
68. Спортсмен в олімпійському русі.
69. Видатні українські олімпійці з 1992 року
70. Зародження та становлення боксу, видів боротьби
71. Боротьба з допінгом.
72. Олімпійські досягнення українців у 1952-1988 роках.
73. Зародження та становлення дзюдо, самбо, теквондо
74. Олімпійські ігри та охорона довкілля.
75. Виникнення та розвиток НОК України. Напрямки роботи НОК України.
76. Походження, розвиток форм та становлення сучасних напрямів танців.
77. Менеджмент, маркетинг, фінансове забезпечення Олімпійських ігор.
78. Визначний внесок українських тренерів, організаторів спорту, науковців до олімпійського руху.
79. Виникнення ритмічних напрямків та видів спорту з музичним супроводженням.
80. Олімпійське виховання.
81. Підготовка та формування національної олімпійської команди.
82. Історичний розвиток форм та засобів загальної та прикладної фізичної підготовки.
83. Складові частини та форми олімпійської культури. Діалог культур через олімпізм.
84. Олімпійська Хартія – провідний документ олімпійського руху.
85. Вімблдонський турнір, Хенлейнська регата, чемпіонат Англії з футболу, гамбурзький рахунок з боротьби
86. Видатні харківські олімпійці.
87. Олімпійські ідеали барона П'єра де Кубертена.
88. Зародження та становлення системи спортивних змагань та олімпійського руху.
89. Учасники Олімпійських ігор від НТУ «ХП».
90. Зміст філософії сучасного олімпізму.

Теорія і методика юнацького спорту

1. Основні терміни і поняття теорії дитячо-юнацького спорту.
2. Організаційна структура підготовки спортивних резервів в Україні (дитячо-юнацькі спортивні школи, училища фізичної культури та олімпійського резерву, спеціалізовані класи з видів спорту, спеціалізовані ДЮСШ олімпійського резерву та школи вищої спортивної майстерності).
3. Організація дитячо-юнацького спорту в різних країнах.
4. Програмно-нормативне забезпечення дитячо-юнацького спорту.
5. Система підготовки кадрів в галузі фізичної культури і спорту.
6. Анатомічний, біологічний та руховий вік дітей та молоді. Вікові особливості морфологічного розвитку і будови тіла.
7. Вікові особливості розвитку фізичних якостей та функціональних можливостей.
8. Сенситивні періоди розвитку рухових здібностей.
9. Біологічні основи адаптації організму до спортивної діяльності. Види адаптації. Біологічні ритми.
10. Структура тренувальних занять. Тренувальні завдання в структурі тренувального процесу юних спортсменів.
11. Методика організації навчально-тренувальних завдань.
12. Загальна характеристика системи підготовки юних спортсменів.
13. Загальні основи планування навчально-тренувального процесу юних спортсменів.
14. Етапи підготовки юних спортсменів.
15. Спортивний відбір. Визначення та прогноз рухової обдарованості та спортивного таланту.
16. Термінологічні поняття теорії рухових здібностей людини.
17. Спортивний відбір в багаторічній підготовці юних спортсменів.
18. Педагогічні критерії визначення рухової обдарованості юних спортсменів.

19. Біологічні (генетичні) критерії визначення рухової обдарованості юних спортсменів.
20. Психофізіологічна діагностика спортивних здібностей.
21. Засоби і умови відновлення працездатності.
22. Харчування юних спортсменів.
23. Загартування організму.
24. Режим дня та особиста гігієна юного спортсмена.
25. Вплив негативних звичок на підготовленість юних спортсменів.
26. Система змагань. Її види.
27. Специфічні особливості змагальної діяльності. Змагання в системі підготовки юних спортсменів.
28. Види спортивних змагань.
29. Структура і зміст змагальної діяльності в дитячому та юнацькому спорті. Правила змагань та їх вплив на розвиток видів спорту.
30. Структура і зміст "Положення про змагання".
31. Способи проведення та характер спортивних змагань. Способи визначення результату в різних видах спорту.
32. Фактори результативності змагальної діяльності юних спортсменів.
33. Фактори забезпечення і фактори реалізації змагальної діяльності юних спортсменів.
34. Умови проведення змагань, що впливають на результативність.
35. Особливості планування змагань.
36. Роль і місце змагань в багаторічній підготовці юних спортсменів.
37. Методологічні основи теорії навчання руховим діям.
38. Принципи та методи навчання в системі підготовки юних спортсменів.
39. Диференційований підхід у навчанні юних спортсменів.
40. Етапи і стадії технічної підготовки юних спортсменів.
41. Підвищення ефективності формування рухових навичок. Виховання в процесі підготовки юних спортсменів.
42. Загальна характеристика та види координаційних здібностей.
43. Завдання та вікові особливості координаційної підготовки юних спортсменів.
44. Засоби і методи розвитку загальних видів координаційних здібностей.
45. Загальні положення методики розвитку координаційних здібностей.
46. Структура силових здібностей та методологія силової підготовки юних спортсменів.
47. М'язова система людини.
48. Вікові особливості силової підготовки юних спортсменів.
49. Розвиток абсолютної сили різних м'язових груп у дітей різного віку. Розвиток швидкісної сили у спортсменів у юнацькому віці.
50. Розвиток силової витривалості у юних спортсменів.
51. Структура швидкісних здібностей.
52. Фактори, що впливають на розвиток і визначають прояв швидкісних здібностей.
53. Вікові особливості швидкісної підготовки юних спортсменів.
54. Засоби розвитку швидкісних здібностей у юних спортсменів.
55. Поняття та структура аеробних здібностей.
56. Фактори, що впливають на розвиток і визначають прояв аеробних здібностей.
57. Вікові особливості аеробної підготовки юних спортсменів.
58. Методи та засоби розвитку аеробних здібностей у юних спортсменів.
59. Поняття, структура та значення здібності до гнучкості у суглобах для спортсменів.
60. Фактори, що визначають гнучкість в суглобах.
61. Вікові особливості розвитку здібності до гнучкості в суглобах у юних спортсменів.
62. Методика розвитку здібності до гнучкості в суглобах у юних спортсменів.
63. Засоби розвитку здібності до гнучкості в суглобах у юних спортсменів.
64. Поняття і загальна характеристика фізичного навантаження. Варіативні компоненти фізичного навантаження.
65. Методика збільшення тренувального навантаження у юних спортсменів.
66. Планування тренувальних і змагальних навантажень в підготовці юних спортсменів.

67. Індивідуальне нормування тренувальних навантажень юних спортсменів. Вікові особливості періодизації фізичних навантажень.
68. Методологічні основи педагогічного контролю в спорті.
69. Види педагогічного контролю в дитячому та юнацькому спорті.
70. Технології тестового контролю розвитку координаційних, силових, швидкісних, аеробних здібностей та здібності до гнучкості юних спортсменів.

Педагогіка

1. Охарактеризуйте педагогіку як науку.
2. Розкрийте основні функції педагогіки.
3. Поясніть зміст основних категорій педагогіки.
4. У чому суть педагогічного експерименту?
5. Основні педагогічні ідеї Я. А. Коменського.
6. Що лежить в основі виховання “джентльмена-буржуа” Д. Локка.
7. Теоретико-педагогічні положення А. Дістерверга.
8. Основні сучасні зарубіжні педагогічні теорії і концепції .
9. Які основні здобутки шкільництва Київської Русі.
10. Дайте загальну характеристику діяльності Братських шкіл.
11. Яке значення для педагогічної науки мала діяльність Острозької академії?
12. Роль і значення діяльності Києво-Могилянської академії для розвитку педагогіки.
13. Розвиток теорії педагогіки в роботах К. Д. Ушинського.
14. Сучасні вітчизняні інноваційні навчально-виховні заклади. МАУП у системі української вищої освіти.
15. Визначте зміст, завдання організаційної освітньої системи.
16. Організаційна структура різноманітних закладів освіти.
17. Законодавчі і нормативні документи про принципи організації народної освіти в Україні.
18. Основні положення Закону України “Про освіту”.
19. Зміст Закону України “Про вищу освіту”.
20. Головні положення Концепції Державної програми розвитку освіти в Україні
21. Що являє собою педагогічний процес як система?
22. Обґрунтуйте взаємозв’язок і взаємозумовленість процесів навчання і виховання.
23. У чому полягає сутність об’єктивних закономірностей цілісного педагогічного процесу?
24. Дайте загальну характеристику основних принципів цілісного педагогічного процесу.
25. Сутність, специфіка понять: розвиток, виховання, формування особистості.
26. Актуальні проблеми розвитку особистості в сучасному інформаційному суспільстві.
27. Розкрийте роль інтеріоризації та екстеріоризації в розвитку студента.
28. Визначте сутність біологічного, соціологічного, біосоціального, інших напрямів розвитку особистості.
29. Яке значення для розвитку особистості має мета виховання.
30. Законодавчі і нормативні документи про мету виховання молоді.
31. Що входить у поняття менеджер цілісного педагогічного процесу?
32. Визначте основну структуру знань тренера.
33. Розкрийте зміст конструктивно-методичних умінь тренера.
34. Як розуміти суспільну значимість менеджера педагогічного процесу?
35. Дайте якісну характеристику навичок викладача ВНЗ.
36. Які особисті якості спеціаліста, на Вашу думку, більш необхідні для організації навчання і виховання у трудовому колективі?
37. Що розуміється під поняттям “порівняльна педагогіка”?
38. Основний зміст теорії інструменталізму Д. Дьюї.
39. Характеристика основних положень “Я — концепція” К. Роджерса.
40. Загальна характеристика Болонської декларації.
41. Розкрийте сутність процесу виховання.

42. Поясніть вплив виховання на розвиток особистості вихованця як складно організованої нестабільної системи.
43. Які зовнішні та внутрішні суперечності становлять рушійні сили процесу виховання?
44. Обґрунтуйте самовиховання як вищу форму розвитку особистості.
45. Розкрийте сутність поняття “закономірність” і “принцип” виховання.
46. Дайте характеристику основних закономірностей виховання.
47. Визначте основні джерела принципів виховання.
48. Які принципи впливають із концепції національного виховання?
49. Що лежить в основі поняття “виховати громадянина”?
50. Основні завдання громадянського виховання в навчальному закладі.
51. Яким чином здійснюється громадянське виховання в процесі навчання?
52. Який зміст передбачає процес громадянського виховання?
53. Як розуміти поняття “морально-естетичне виховання”?
54. Які особистісні якості формуються у процесі морально-естетичного виховання?
55. Які зовнішні і внутрішні фактори впливають на ефективність формування морально-естетичних якостей особистості?
56. Основні шляхи морально-естетичного виховання молоді
57. Розкрийте складові змісту трудового і екологічного виховання.
58. У чому полягає особистісна спрямованість трудового і екологічного виховання?
59. Сформуйте своє бачення сучасного формування працелюбства особистості, її екологічної культури у процесі навчання.
60. Визначте роль і місце батьків, суспільних організацій в трудовому і екологічному вихованні молоді.
61. Обґрунтуйте на конкретних прикладах взаємозумовленість різних методів виховання.
62. Розкрийте методи виховання та самовиховання як цілісну систему, яка у поєднанні компонентів створює системну властивість.
63. Проаналізуйте методи виховання, спрямовані на засвоєння вихованцем вічних цінностей.
64. Обґрунтуйте на конкретних прикладах взаємозумовленість різних методів виховання.
65. Розкрийте методи виховання та самовиховання як цілісну систему, яка у поєднанні компонентів створює системну властивість.
66. Проаналізуйте методи виховання, спрямовані на засвоєння вихованцем вічних цінностей.
67. У чому полягає системний характер форм виховного процесу?
68. За якими критеріями і як розрізняють виховні форми?
69. Розкрийте зміст основних функцій дидактики.
70. Як здійснюється взаємозв'язок основних категорій дидактики?
71. Об'єкт, предмет дослідження дидактики.
72. Що означає “зміст освіти”?
73. Як формується зміст освіти?
74. Що являють собою навчальний план і навчальна програма?
75. Обґрунтуйте основні наукові вимоги до формування змісту освіти.
76. Які два види діяльності об'єднує процес навчання? У чому їх взаємозв'язок і взаємообумовленість?
77. Які ви знаєте рушійні сили навчального процесу?
78. Дайте характеристику компонентів процесу навчання.
79. Як взаємопов'язані закономірності і принципи процесу навчання?
80. Сучасні види навчання у ЗВО й трудовому колективі.
81. Як розуміти модульно-рейтингову систему навчання?
82. Які основні форми організації навчання склалися в історії розвитку навчальних закладів?
83. Сучасні інноваційні форми навчання.
84. Розкрийте сутність, структуру, функції методів навчання.
85. У чому проблема класифікації методів навчання?
86. Що таке діагностика успішності?

87. Критерії і норми оцінювання знань.
88. Поточна перевірка у процесі університетського навчання.
89. Тематична перевірка знань: сутність, зміст, специфіка, форми.
90. Самоперевірка у системі методів діагностики навчання.

Педагогічна майстерність

1. Розкрийте основні напрями у професійній діяльності тренера.
2. Розкрийте основні функції педагогічної комунікації.
3. Охарактеризуйте педагогічні вміння тренера.
4. Назвіть основні критерії педагогічної майстерності
5. Розкрийте сутність поняття «педагогічне спілкування» та охарактеризуйте основні його компоненти.
6. Розкрийте сутність поняття «педагогічні функції». Назвіть та охарактеризуйте функції тренера.
7. Назвіть та обґрунтуйте особливості адаптації тренера до педагогічного та спортивного колективу.
8. Розкрийте сутність поняття «педагогічна техніка» та назвіть її основні компоненти.
9. Охарактеризуйте педагогічні здібності тренера.
10. Назвіть та охарактеризуйте складові вербальної комунікації.
11. Охарактеризуйте основні компоненти педагогічної техніки.
12. Розкрийте сутність поняття «конфлікт» та охарактеризуйте його риси.
13. Назвіть та охарактеризуйте складові невербальної комунікації
14. Розкрийте сутність поняття «професійна рефлексія» та охарактеризуйте типи.
15. Визначте та обґрунтуйте імідж тренера.
16. Охарактеризуйте основні бар'єри педагогічного спілкування та причини їх виникнення.
17. Розкрийте сутність поняття «самоосвіта» та опишіть її основні принципи.
18. Охарактеризуйте основні рівні педагогічної майстерності.
19. Назвіть та опишіть види спортивних конфліктів.
20. Розкрийте сутність поняття «педагогічна творчість» та охарактеризуйте основні компоненти педагогічної творчості.
21. Назвіть та опишіть основні методи вирішення педагогічних конфліктів. Розкрийте основні ознаки педагогічного такту.
22. Розкрийте сутність поняття «інновації», «інноваційний потенціал тренера»
23. Дайте характеристику основних рівнів педагогічної майстерності.
24. Як Ви розумієте вирішення конфлікту за допомогою методів емпатії та логічного аналізу.
25. Розкрийте сутність поняття «адаптація» та визначте структуру адаптації молодого тренера..
26. Назвіть та опишіть основні етапи та принципи педагогічної творчості.
27. Охарактеризуйте науково-пізнавальні здібності тренера.
28. Охарактеризуйте організаторські здібності тренера..
29. Розкрийте сутність поняття «дезадаптація» та опишіть її характерні ознаки
30. Охарактеризуйте комунікативні здібності тренера.
31. Розкрийте структуру і зміст етапів дослідницької роботи тренера.
32. Охарактеризуйте дидактичні здібності тренера.
33. Охарактеризуйте перцептивні здібності тренера.
34. Розкрийте сутність поняття «тренера»
35. Охарактеризуйте професійні якості тренера -дослідника.
36. Розкрийте сутність понять «авторитет» та «авторитет тренера».
37. Назвіть та охарактеризуйте стилі поведінки тренера в конфліктній ситуації.
38. Охарактеризуйте спеціальні якості комунікативності тренера.
39. Охарактеризуйте загально-універсальні якості комунікативності тренера.
40. Назвіть та охарактеризуйте різновиди міжособистісних конфліктів у педагогічному колективі.
41. Опишіть правила педагогічного спілкування тренера.

42. Визначте чинники, які зумовлюють підвищення професійної культури тренера.
43. Розкрийте сутність понять «педагогічна культура» та обґрунтуйте її значення для тренера.
44. Назвіть основні критерії педагогічної майстерності тренера.
45. Розкрийте сутність поняття «тренера» та визначте його соціальну роль.
46. Охарактеризуйте педагогічні уміння тренера тури та їх класифікацію.
47. Охарактеризуйте творчість тренера у співпраці з батьківською громадськістю.
48. Розкрийте сутність поняття «педагогічна діяльність» та охарактеризуйте педагогічну діяльність тренера.
49. Охарактеризуйте професійні якості тренера -дослідника.
50. Розкрийте сутність поняття «атестація тренера».
51. Назвіть та опишіть складові педагогічної майстерності.
52. Розкрийте сутність поняття «педагогічна майстерність».
53. Охарактеризуйте основні стилі педагогічного спілкування.
54. Розкрийте сутність поняття «педагогічний діалог» та охарактеризуйте його як вид спілкування тренера.
55. Охарактеризуйте демократичний стиль педагогічного спілкування.
56. Опишіть вид спілкування «особистісно-орієнтоване спілкування тренера».
57. Розкрийте основні форми співпраці тренера з батьками.
58. Охарактеризуйте авторитарний стиль педагогічного спілкування.
59. Визначте чинники, які зумовлюють підвищення професійної культури тренера.
60. Опишіть новаторство та новаторський педагогічний досвід тренера
61. Назвіть якими педагогічними здібностями повинен володіти тренера.

Легка атлетика з методикою викладання

1. Легка атлетика в системі фізичного виховання
2. . Завдання, особливості та форми проведення занять з легкої атлетики.
3. Організація та методика занять з легкої атлетики.
4. Легка атлетика в дошкільних закладах.
5. Легка атлетика в загальноосвітній школі.
6. Легка атлетика в середніх спеціальних освітніх закладах.
7. Легка атлетика у вищих навчальних закладах.
8. Легка атлетика в дитячих спортивних школах.
9. Легка атлетика в літніх оздоровчих закладах.
10. Класифікація легкоатлетичних вправ
11. Швидкісно-силові види легкої атлетики.
12. Види витривалості в легкій атлетиці.
13. Циклічні види легкої атлетики.
14. Ациклічні види легкої атлетики.
15. Методика навчання легкоатлетичним вправам
16. Завдання навчально-тренувального процесу з легкої атлетики.
17. Принципи навчання і тренування.
18. Вплив занять з легкої атлетики на організм осіб, що займаються.
19. Послідовність навчання техніці легкоатлетичних вправ.
20. Охарактеризуйте підготовку і проведення змагань із легкої атлетики в школі.

Гімнастика з методикою викладання

1. Місце гімнастики в системі фізичного виховання.
2. Характеристика, завдання і засоби гімнастики.
3. Методичні особливості гімнастики.
4. Види гімнастики та їх значення у фізичному вдосконаленні людини.
5. Характеристика оздоровчих видів гімнастики спрямованих на вирішення задач оздоровлення населення.
6. Гігієнічна гімнастика: задачі, зміст, засоби; форми і методи занять; принципи підбору вправ для комплексів ранкової гімнастики.

7. Лікувальна гімнастика, її значення у відновленні фізіологічних функцій організму; засоби, форми і методика проведення занять.
8. Ритмічна гімнастика: задачі, засоби, значення у фізичному вихованні молоді.
9. Гімнастика на виробництві: роль гімнастики в підвищенні професійної працездатності, зняття втоми, профілактиці захворювань; підбір вправ і методика проведення занять в режимі трудового дня.
10. Характеристика навчально-розвиваючих видів гімнастики: основної, жіночої, атлетичної і професійно-прикладної.
11. Загальні основи техніки гімнастичних вправ.
12. Характеристика та класифікація гімнастичних вправ.
13. Вимоги до раціональної техніки.
14. Фізичні, анатомічні закономірності виконання гімнастичних вправ.
15. Організація місць занять.
16. Інвентар, обладнання гімнастичного залу
17. Гімнастичні зали та майданчики.
18. Інвентар та обладнання гімнастичного залу.
19. Правила поведінки у залі.
20. Запобіжні засоби проти травм на заняттях з гімнастики.

Спортивні ігри з методикою викладання

1. Дайте характеристику техніки гри в баскетбол: визначте основні поняття, класифікацію.
2. Дайте характеристику складовим компонентам спортивного тренування у футболі (технічна, тактична, фізична, психологічна підготовки).
3. Проаналізуйте умови застосування різних систем нападу та захисту в грі у баскетбол.
4. Проведіть аналіз головних технічних прийомів у волейболі, розкрийте методику їх навчання.
5. Охарактеризуйте системи розіграшу змагань у спортивних іграх.
6. Історія розвитку баскетболу
7. Основні правила змагань. Класифікація прийомів гри у баскетбол.
8. Техніка, методика навчання основним прийомам гри в баскетболі.
9. Тактика гри у баскетболі, методика навчання тактичним побудовам.
10. Методика суддівства змагань.
11. Історія розвитку гри у волейбол.
12. Основні правила змагань у волейболі.
13. Класифікація прийомів гри у волейбол.
14. Техніка, методика навчання основним прийомам у волейболі.
15. Тактичні побудови гравців на майданчику у волейболі.
16. Методика суддівства змагань у волейболі.
17. Історія футболу.
18. Основи техніки гри у футбол. Техніка гри польового гравця.
19. Основи техніки гри у футбол Техніка гри воротаря.
20. Розмітка і обладнання футбольного майданчику.

Практичні завдання

1. Підберіть 10-12 вправ спрямованих на вдосконалення швидкості для учнів середніх класів.
2. Підберіть засоби для удосконалення загальної витривалості учнів середніх класів.
3. Підберіть засоби для удосконалення швидкісної витривалості учнів старших класів.
4. Підберіть засоби для удосконалення силової витривалості учнів середніх та старших класів.
5. Складіть комплекс вправ для вдосконалення гнучкості учнів середніх та старших класів.
6. Складіть програму удосконалення гнучкості для учнів молодших класів.
7. Побудуйте план двох варіантів підготовчої частини уроку фізичної культури.
8. Підберіть засоби для удосконалення швидкісної витривалості учнів старших класів.
9. Складіть календар ігор за системою з вибуванням для 10 команд.

10. Складіть календар ігор для 10 команд за коловою системою.
11. Складіть календар ігор за системою з вибуванням для 13 команд.
12. Складіть календар ігор за коловою системою для 12 команд.
13. Складіть положення про змагання серед учнівських команд з баскетболу.
14. Складіть положення про змагання серед учнівських команд з футболу.
15. Підберіть 5 рухливих ігор на свіжому повітрі для розвитку спритності для учнів 1-4 класів.
16. Підберіть 5 рухливих ігор на свіжому повітрі для розвитку швидкості для учнів 1-4 класів.
17. Доберіть комплекс фізичних вправ для розвитку сили м'язів рук, ніг і живота із використанням інвентарю і обладнання: гімнастичні лави і стінка, навісні перекладини, скакалки.
18. Складіть алгоритм навчання техніки стрибка у довжину.
19. Складіть комплекс вправ для ранкової гігієнічної гімнастики.
20. Складіть комплекс вправ для фізкультпаузи під час виконання домашніх завдань для учнів 5-9 класів.
21. Складіть "Правила безпеки на уроках фізичної культури" при вивченні розділу "Гімнастика".
22. Складіть "Правила безпеки на уроках фізичної культури" при вивченні розділу "Легка атлетика".
23. Складіть "Правила безпеки на уроках фізичної культури" при вивченні розділу "Спортивні ігри".
24. Складіть орієнтовний перелік питань для бесіди з учнями 1-4 класів на тему "Здоровий спосіб життя".
25. Скласти конспект уроку з фізичної культури розділ «Легка атлетика».
26. Складіть програму навчання однієї вправи.
27. Підберіть рухливі ігри для розвитку фізичних якостей у дітей молодшого шкільного віку (на кожен фізичну якість) одну з них для використання на уроці фізичної культури, іншу на рухливій перерві і одну для гри у квартирі з батьками чи братом і сестрою, друзями.
28. Скласти сценарій (фрагмент) уроку з розвитку якості і вивчення навчального матеріалу.
29. Визначте тести контролю швидкісної підготовленості школярів.
30. Визначте засоби вдосконалення швидкості учнів молодшого шкільного віку:
31. Визначте контрольні вправи (тести) для оцінки рівня розвитку гнучкості.
32. Складіть програму удосконалення гнучкості для учнів 7-8 років.
33. Визначте контрольні вправи (тести) для оцінки рівня розвитку спритності.
34. Визначте тести контролю силової підготовленості школярів.
35. Визначте основні тести, що використовуються для контролю й оцінки витривалості.
36. Складіть сценарій проведення уроку у природних умовах (підберіть матеріал таким чином, щоб поєднати фізичне виховання з духовним та естетичним розвитком дитини).
37. Розробіть фрагмент уроку фізичної культури на основі імітації будь якої життєвої ситуації у якій виховуються необхідні життєво важливі якості особистості.
38. Складіть комплекс ранкової гімнастики до занять.
39. Складіть комплекс вправ для проведення фізкультхвилинок і фізкультпауз на уроках.
40. Охарактеризуйте паспорт здоров'я школяра. Визначте методичні дії щодо його використання.
41. Складіть комплекс вправ для розминки з визначеним вами змістом основної частини.
42. Складіть комплекс вправ для колового тренування.
43. Підберіть рухливі ігри для вивчення чи вдосконалення: гімнастичних вправ, легкоатлетичних вправ, прийомів спортивних ігор (4-5 ігор).
44. Скільки грам волоського горіху необхідно спожити протягом доби щоб покрити добову норму в омега-3 жирних кислотах, якщо добова потреба в жирах для людини складає 70 грамів?
45. Яку мінімальну кількість червоної риби необхідно спожити протягом доби щоб покрити добову норму в омега-3 жирних кислотах, якщо добова потреба в жирах для людини складає 125 грамів?

46. Скільки грам валіну отримує людина якщо з'їсть 250 грамів творогу?
47. Скільки грам омега-3 жирних кислот отримує людина із 20 грамів олії зародків пшениці?
48. Яку кількість по насиченим жирним кислотам на добу не слід перевищувати, якщо загальна добова потреба в жирах дорівнює людині 110 грамів на добу?
49. Який пульс на тренуванні не слід перевищувати новачку з тим щоб не було зайвого навантаження на серце? Якщо людині 35 років та пульс у стані спокою 63 удари на хвилину.
50. На якому пульсі слід виконувати тренувальну вправу для активного спалення жирів? Якщо людині 25 років та пульс у стані спокою 58 ударів на хвилину.
51. На якому пульсі слід виконувати тренувальну вправу для розвитку аеробної витривалості спортсмена? Якщо людині 18 років та пульс у стані спокою 53 удари на хвилину.
52. На якому пульсі слід виконувати тренувальну вправу для розвитку анаеробної лактатної витривалості спортсмена? Якщо людині 27 років та пульс у стані спокою 59 ударів на хвилину.
53. На якому пульсі слід виконувати тренувальну вправу розвитку анаеробної алактатної витривалості спортсмена? Якщо людині 15 років та пульс у стані спокою 61 удар на хвилину.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонік В. І. Фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури : навчальний посібник / В.І. Антонік, І. П. Антонік., В.Є. Андріанов. – К.:Видавничий дім «Професіонал», Центр учбової літератури, 2009. – 336 с.
2. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.І. Вишневецький. – Дрогобич: Коло, 2003. – 528 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка : навчальний посібник. 2-е вид. / Н. П. Волкова. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
4. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Л.В.Волков. — Киев, 2005. — 296 с.
5. Енциклопедія олімпійського спорту України. — 2005. — 464 с.
6. Зайцева В.М. Теорія спортивного тренування з основами методик: підручник для студентів ВНЗ / В.М. Зайцева. – Київ, 2003. – 173 с.
7. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина : підручник / Клапчук В.В., Дзяк Г.В., Муравов І.В. та ін.; за ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995. – 312 с.
8. Маруненко І.М. Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни : курс лекцій / І. М. Маруненко, Є.О.Неведомська, В.І. Бобрицька. — К. : Професіонал, 2004. — 287 с.
9. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: монографія / Н.В Москаленко. – Дніпропетровськ: Інновація, 2007. – 252 с.
10. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. — К. : Олімпійська література, 2000. — 424 с.
11. Папуша В. Фізичне виховання школярів: форми, зміст, організація. / В. Папуша. – Тернопіль: підручники і посібники, 2008. – 192 с.
12. Платонов В.Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті / В.Н. Платонов. — Киев, 2004.— 808 с.
13. Плахтій П.П. Основи гігієни та фізичного виховання / П. П. Плахтій. — Кам'янець-Подільський, 2003. — 240с.
14. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів / Л.П. Сергієнко. – К. : Олімпійська література, 2001. – 440с.
15. Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини / В. С. Тарасюк. – К. : Медицина, 2008. –400 с.
16. Теория и методика физического воспитания/ Под ред. Т.Ю. Круцевич. – К.:Олімп. літ-ра, 2003. – Т.1. – 423 с.; Т.2 – 392 с.
17. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Академія, 2002. – 528 с.
18. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1, 2. / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2001. – 272 с.
19. Ягупов В.В. Педагогіка : навч.посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕННОСТІ ВСТУПНИКІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Рейтингова оцінка, бали	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
		позитивні	негативні
1	2	3	4
90–100	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> – глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	<p>відповіді на запитання можуть містити незначні неточності</p>
82–89	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	<p>відповіді на запитання містять певні неточності</p>
75–81	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> – знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв'язувати складні практичні задачі

1	2	3	4
60–63	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв’язувати найпростіші практичні задачі	– незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв’язанні практичних задач
1–59	Незадовільно	–	– незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв’язувати прості практичні задачі

Переведення позитивної оцінки фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра в шкалу 100-200, згідно Додатку 3 Правил прийому до НТУ «ХПІ» в 2024 році.

Схвалено на засіданні вченої ради інституту ННІ СГТ.

Протокол № 2 від 19 березня 2024 р.

Голова вченої ради навчально-наукового інституту
соціально-гуманітарних технологій,
голова фахової атестаційної комісії

Андрій КІПЕНСЬКИЙ

Управління в сфері соціального забезпечення

АНОТАЦІЯ

Метою фахового випробування абітурієнтів для участі в конкурсі щодо зарахування на навчання за освітнім рівнем «Магістр» за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» є комплексна перевірка знань, які отримані в результаті вивчення дисципліни «Політика соціального забезпечення і система організації соціальних служб в Україні», передбаченою освітньо-професійними програмами та навчальними планами у відповідності освітньому рівню «Бакалавр» та «Магістр» різних напрямів.

Під час підготовки до випробування необхідно звернути увагу на те, що абітурієнт повинен:

знати:

- основні теоретичні положення у галузі соціального забезпечення та системи організації соціальних служб в Україні, враховуючи сучасні тенденції у сфері соціального забезпечення;
- основні етапи розвитку соціального забезпечення як науки;
- нормативно-правову базу стосовно соціального забезпечення;
- етичні принципи та стандарти у професійній діяльності.

уміти:

- узагальнювати теоретичну інформацію;
- послідовно, логічно та аргументовано викладати навчальний матеріал та власні думки.
- реалізовувати набуті знання щодо соціального забезпечення в практичній діяльності.

Вступне фахове випробування включає зміст навчальних дисциплін професійної підготовки:

- «Політика соціального забезпечення і система організації соціальних служб в Україні».

Тести з соціального забезпечення складаються з 10 завдань різного рівня складності:

10 завдань першого рівня складності,

2 завдання другого рівня складності.

Завдання першого рівня складності передбачають, що абітурієнт серед наведених варіантів відповідей повинен обрати правильну. Завдання другого рівня складності передбачають розкриття основних понять, положень, принципів розвитку науки соціального забезпечення у формі письмової розгорнутої відповіді на відкрите питання.

Кожне правильно виконане завдання першого рівня складності оцінюється у 8 балів. Якщо завдання не виконано або виконано неправильно, воно оцінюється в 0 балів.

Завдання другого рівня складності оцінюється максимально у 10 балів.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступне фахове випробування включає зміст навчальних дисциплін професійної підготовки:

«Політика соціального забезпечення і система організації соціальних служб в Україні».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Блок «Політика соціального забезпечення»

1. Сутність, основні принципи, об'єкти та основні категорії соціальної політики.
2. Суб'єкти соціальної політики (держава, партії, громадські рухи, об'єднання, спільності, групи тощо).
3. Організація Об'єднаних Націй як суб'єкт міжнародної соціальної політики.
4. Соціальна політика у системі суспільних відносин.
5. Соціальна політика та соціальна безпека.
6. Демографічні та етнографічні аспекти соціальної політики.
7. Основні механізми реалізації соціальної політики.
8. Соціальні програми, що мають загальнонаціональний характер.
9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення.
10. Поняття соціального забезпечення як галузі знань та наукової дисципліни.
11. Предмет соціального забезпечення.
12. Українська система соціального забезпечення: сучасний стан.
13. Організаційно-правові форми соціального забезпечення.
14. Принципи права соціального забезпечення. Поняття, класифікація, характеристика.
15. Вітчизняні документи, що визначають соціальні стандарти життя населення.
16. Сутність та характеристики соціальної проблеми.
17. Обов'язкове соціальне страхування та його види.
18. Поняття соціальних ризиків та страхових випадків.
19. Обов'язкове пенсійне страхування.
20. Показники та індикатори людського розвитку.
21. Сучасне розуміння свободи та соціальної справедливості.
22. Кількісні показники майнової нерівності в суспільстві.
23. Перелік джерел складових суспільного добробуту.
24. Сучасна парадигма соціальної держави.
25. Характерні риси соціальної структури українського суспільства в сучасних умовах.
26. Поняття "національний капітал" суспільства.
27. Бідність як соціальна проблема.
28. Роль держави у здійсненні соціальної політики.
29. Вплив процесів глобалізації на державу та соціальну політику.
30. Характеристика основних соціальних проблем глобалізації.

Блок «Система організації соціальних служб в Україні»

1. Правові і теоретичні засади створення та функціонування соціальних служб в Україні
2. Система організації соціальних служб в Україні
3. Технології, форми і методи роботи соціальних служб
4. Принципи побудови та функціонування соціальної служби.
5. Основи законодавства України щодо адміністрування та функціонування соціальних служб.
6. Напрямки роботи соціальних служб в Україні.
7. Структура та менеджмент системи державних соціальних служб.
8. Форми та принципи взаємодії соціальних служб у вирішенні проблем, що зумовлюють складні життєві обставини
9. Методи та форми профілактично-корекційної, лікувально-оздоровчої та реабілітаційної роботи із різними категоріями населення в умовах спеціалізованих служб.
10. Історія та етапи створення системи державних та недержавних організацій, які надають соціальні послуги.
11. Роль держави у наданні соціальних послуг.
12. Недержавні форми надання соціальних послуг.
13. Поняття державної допомоги та її класифікація. Одноразова та щомісячна допомога.

14. Компенсаційні виплати: поняття та підстави для їх отримання.
15. Право на безкоштовну медичну допомогу та лікування.
16. Види безкоштовної медичної допомоги.
17. Поняття та принципи соціального обслуговування.
18. Професійне навчання та працевлаштування інвалідів.
19. Загальна характеристика системи пільг як одного із способів соціальної підтримки населення.
20. Класифікація пільг у системі соціального забезпечення.
21. Коло осіб, які користуються пільгами у системі соціального забезпечення.
22. Благодійність як форма соціального забезпечення.
23. Соціальні ролі ринку, держави й громадянського суспільства.
24. Волонтерські організації та їх значення для соціального забезпечення.
25. Негативні ефекти роботи системи соціальних служб.
26. Шляхи подолання негативних ефектів роботи соціальних служб.
27. Особливості роботи недержавних соціальних служб та їх співпраця з іншими організаціями.
28. Забезпечення роботи соціальних служб різних форм власності в Україні.
29. Забезпечення роботи соціальних служб різних форм власності в країнах Європи
30. Перспективи розвитку соціальних служб в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Блок І. «Політика соціального забезпечення»

1. Конституція України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 19.02.2021)
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навч. посіб. / Н. Б. Болотіна. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2008. – 663 с.
3. Лата Н. Ф. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. / Н. Ф. Лата, О. С. Андреева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 147 с.
4. Лопушняк Г. С. Державна соціальна політика як передумова економічного розвитку України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 372 с.
5. Право соціального забезпечення України: підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – 4-те вид., переробл. і допов. – К.: Ін Юре, 2014. – 476 с.
6. Соціальна політика / за заг. ред. В.М. Пічі та Я.Б. Турчин. Львів : Новий світ, 2018. 318 с.
7. Соціальний захист населення України: навч. посіб. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України; авт.-упоряд.: І. Ф. Гнибіденко; за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 212 с.
8. Сташків Б. І. Теорія права соціального забезпечення. навч. посібник / Б. І. Сташків.– К.: Знання, 2005. – 405 с
9. Синчук С. М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія / С. М. Синчук; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 421 с.
10. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. / В. В. Утвенко. – Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. – 248 с. – Бібліогр.: с. 239–247.

Блок ІІ. «Система організації соціальних служб в Україні»

1. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоді».
2. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».
3. Закон України «Про благодійництво та благодійні організації».
4. Закон України «Про соціальні послуги».
5. Закон України «Про охорону дитинства».

6. Іванова О. Соціальна політика в Україні: Теоретичні аспекти: Курс лекцій. – К.: КМ Академія, 2003.
7. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. комплекс /Автор.- упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інші. /За заг. ред.: І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко - К.: Фенікс, 2007. - 528 с.
8. Кравченко Р. Погляд недержавних організацій, що представляють інтереси інвалідів із розумовою відсталістю, щодо перспектив реалізації Закону України «Про соціальні послуги» // Соціальна політика і соціальна робота. — 2003. — № 1.
9. Кравченко Р., Кабаченко Н., Васильченко О. Розвиток недержавних організацій соціальної сфери // Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. І. Полтавця. – К.: КМ Академія, 2000.
10. Тимошко Г. М. Організація діяльності державних і спеціалізованих служб : навчальний посібник / Г. М. Тимошко. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 248 с.
11. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. Кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн.-заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак ; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – К. : К.І.С., 2013. – 178 с.
12. Шендеровський К.С. Управління соціальною роботою з дітьми та молоддю. Менеджмент соціальної служби. Навч.- метод, збірка для спеціалістів соціальної роботи. - К., 2002. - 154 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕННОСТІ ВСТУПНИКІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Рейтингова оцінка, бали	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
		позитивні	негативні
1	2	3	4
90–100	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> – глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	<p>відповіді на запитання можуть містити незначні неточності</p>
82–89	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі 	<p>відповіді на запитання містять певні неточності</p>
75–81	Добре	<ul style="list-style-type: none"> – міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> – знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі 	<ul style="list-style-type: none"> – невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв'язувати складні практичні задачі

1	2	3	4
60–63	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв’язувати найпростіші практичні задачі	– незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв’язанні практичних задач
1–59	Незадовільно	–	– незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв’язувати прості практичні задачі

Переведення позитивної оцінки фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра в шкалу 100-200, згідно Додатку 3 Правил прийому до НТУ «ХПІ» в 2024 році.

Схвалено на засіданні вченої ради інституту ННІ СГТ.

Протокол № 2 від 19 березня 2024 р.

Голова вченої ради навчально-наукового інституту
соціально-гуманітарних технологій,
голова фахової атестаційної комісії

Андрій КІПЕНСЬКИЙ